

බුද්දකනිකායෙ

බුද්ධවංසපාළි

1. රතනවඨකමනකණ්ඩං

1. බ්‍රහ්මා ව ලොකාධිපති සහම්පති **[සහම්පති (සා. කං.)]**, කතඤ්ජලී අනධිවරං අයාවථ;
“සන්තිධ සන්තාප්පරජක්ඛජාතිකා, දෙසෙහි ධම්මං අනුකම්පිමං පජං”.
2. සම්පන්නවිජ්ජාවරණස්ස තාදිනො, පුත්තිධරස්සන්තිමදෙහධාරිනො;
තථාගතස්සප්පටිපුග්ගලස්ස, උප්පජ්ජි කාරුඤ්ඤතා සබ්බසත්තෙ.
3. “න හෙනෙ ජානන්ති සදෙවමානුසා, බුද්ධො අයං කිද්දිසකො නරුත්තමො;
ඉද්ධිබලං පඤ්ඤාබලඤ්ච කිද්දිසං, බුද්ධබලං ලොකහිතස්ස කිද්දිසං.
4. “න හෙනෙ ජානන්ති සදෙවමානුසා, බුද්ධො අයං ඵද්දිසකො නරුත්තමො;
ඉද්ධිබලං පඤ්ඤාබලඤ්ච ඵද්දිසං, බුද්ධබලං ලොකහිතස්ස ඵද්දිසං.
5. “හන්දාහං දස්සයිස්සාමි, බුද්ධබලමනුත්තරං;
වඨකමං මාපයිස්සාමි, නහෙ රතනමණ්ඩිතං”.
6. භුම්මා මහාරාජිකා තාවතිංසා, යාමා ව දෙවා තුසිතා ව නිම්මිතා;
පරනිම්මිතා යෙපි ව බ්‍රහ්මකායිකා, ආනන්දිතා විපුලමකංසු සොසං.
7. ඔහාසිතා ව පථවී සදෙවකා, පුචු ව ලොකන්තරිකා අසංවුතා;
තමො ව තිබ්බො විහතො තදා අහු, දිස්වාන අවිජ්ජරකං පාටිභීරං.
8. සදෙවගන්ධබ්බමනුස්සරක්ඛසෙ, ආහා උළාරා විපුලා අජායථ;
ඉමස්මිං ලොකෙ පරස්මිඤ්චොභයස්මිං **[පරස්මිං වූහයෙ (සා. කං.)]**, අධො ව උද්ධං තිරියඤ්ච විත්ථනං.
9. සත්තුත්තමො අනධිවරො විනායකො, සත්ථා අහු දෙවමනුස්සපුජිතො;
මහානුභාවො සතපුඤ්ඤලක්ඛණො, දස්සෙසි අවිජ්ජරකං පාටිභීරං.
10. සො යාවිතො දෙවවරෙත වක්ඛුමා, අත්ථං සමෙක්ඛිත්වා තදා නරුත්තමො;
වඨකමං **[වඨකමං තත්ථ (සි.)]** මාපයි ලොකනායකො, සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිම්මිතං.
11. ඉද්ධි ව ආදෙසනානුසාසනී, නිපාටිභීරෙ භගවා වසී අහු;
වඨකමං මාපයි ලොකනායකො, සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිම්මිතං.
12. දසසහස්සිලොකධාතුයා, සිනෙරුපබ්බතුත්තමෙ;
ථම්මෙව දස්සෙසි පටිපාටියා, වඨකමෙ රතනාමයෙ.
13. දසසහස්සි අතික්කම්ම, වඨකමං මාපයි ජිනො;
සබ්බසොණ්ණමයා පස්සෙ, වඨකමෙ රතනාමයෙ.
14. තුලාසඨ්ඨාපානුවග්ගා, සොවණ්ණඵලකත්ථතා;
වෙදිකා සබ්බසොවණ්ණා, දුහතො පස්සෙසු නිම්මිතා.
15. මණ්ඩුත්තවාලුකාකිණ්ණා, නිම්මිතො රතනාමයො;
ඔහාසෙති දිසා සබ්බා, සතරංසිව උග්ගතො.
16. තස්මිං වඨකමනෙ ධිරො, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණො;
විරොවමානො සම්බුද්ධො, වඨකමෙ වඨකම් ජිනො.
17. දිබ්බං මන්දාරවං පුජ්ථං, පදුමං පාරිජත්තකං;
වඨකමනෙ ඔකිරන්ති, සබ්බෙ දෙවා සමාගතා.
18. පස්සන්ති තං දෙවසඨ්ඨා, දසසහස්සි පමොදිතා;
නමස්සමානා නිපතන්ති, තුට්ඨභට්ඨා පමොදිතා.
19. තාවතිංසා ව යාමා ව, තුසිතා වාපි දෙවතා;
නිම්මානරනිතො දෙවා, යෙ දෙවා වසවත්තිනො;

උදග්ගවිත්තා සුමනා, පස්සන්ති ලොකනායකං.

20. සදෙවගන්ධබ්බමනුස්සරක්ඛසා, නාගා සුපණ්ණා අප්චාපි කින්නරා;
පස්සන්ති තං ලොකභිතානුකම්පකං, නභෙව අච්චුග්ගතචන්දමණ්ඩලං.
21. ආභස්සරා සුභකිණ්හා, වෙහස්ථලා අකනිට්ඨා ච දෙවතා;
සුසුද්ධසුක්කචන්ථවසනා, තිට්ඨන්ති පඤ්ඡලිකතා.
22. මුඤ්චන්ති පුප්ථං පන පඤ්චවණ්ණිකං, මන්දාරවං චන්දනවුණ්ණමිස්සිතං;
භමෙන්නි චෙලානි ච අම්බරෙ තදා, “අහො ජිනො ලොකභිතානුකම්පකො.
23. “තුචං සත්ථා ච කෙතු ච, ධජො යුපො ච පාණිනං;
පරායනො පතිට්ඨා ච, දීපො ච ද්විපදුත්තමො [දිපදුත්තමො (සී. සා.)].
24. “දසසභස්සිලොකධාතුයා, දෙවතායො මහිද්ධිකා;
පරිවාරෙත්වා නමස්සන්ති, තුට්ඨහට්ඨා පමොදිතා.
25. “දෙවතා දෙවකඤ්ඤා ච, පසන්නා තුට්ඨමානසා;
පඤ්චවණ්ණිකපුප්ථෙහි, පුප්පයන්ති නරාසහං.
26. “පස්සන්ති තං දෙවසඬ්ඨා, පසන්නා තුට්ඨමානසා;
පඤ්චවණ්ණිකපුප්ථෙහි, පුප්පයන්ති නරාසහං.
27. “අහො අච්ඡරියං ලොකෙ, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
න මෙදිසං භුතපුබ්බං, අච්ඡෙරං ලොමහංසනං”.
28. සකසකම්භි භවනෙ, නිසිදිත්ථාන දෙවතා;
හසන්ති තා මහාහසිතං, දිස්වානච්ඡෙරකං නභෙ.
29. ආකාසට්ඨා ච භූමට්ඨා, තිණපන්ථනිවාසිනො;
කතඤ්ඡලී නමස්සන්ති, තුට්ඨහට්ඨා පමොදිතා.
30. යෙපි දිසායුකා නාගා, පුඤ්ඤචන්තො මහිද්ධිකා;
පමොදිතා නමස්සන්ති, පුප්පයන්ති නරුත්තමං.
31. සඬ්ඨිතියො පවත්තෙන්ති, අම්බරෙ අනිලඤ්ඡසෙ;
වම්මනද්ධානි වාදෙන්ති, දිස්වානච්ඡෙරකං නභෙ.
32. සඬ්ඨා ච පණවා වෙව, අථොපි ඩිණ්ඩිමා [ධෙණ්ඩිමා (සී.)] බහු;
අන්තලික්ඛස්මිං චජ්ජන්ති, දිස්වානච්ඡෙරකං නභෙ.
33. අබ්භුතො වත නො අජ්ජ, උප්පජ්ජී ලොමහංසනො;
ධුචමත්ථසිද්ධිං ලභාම, බණ්ණො නො පටිපාදිතො.
34. බුද්ධොති තෙසං සුත්ථාන, පිති උප්පජ්ජී තාවදෙ;
බුද්ධො බුද්ධොති කථයන්තා, තිට්ඨන්ති පඤ්ඡලිකතා.
35. හිඬ්ඨාරා සාධුකාරා ච [හිඬ්ඨාරං සාධුකාරඤ්ච (සී. සා.)], උක්කුට්ඨි සම්පහංසනං [සම්පසාදනං (සී.), සම්පනාදනං (සා.)];
පජා ච විවිධා ගගනෙ, වත්තෙන්ති පඤ්ඡලිකතා.
36. ගායන්ති සෙළෙන්ති ච වාදයන්ති ච, භුජානි පොථෙන්ති ච නච්චයන්ති ච;
මුඤ්චන්ති පුප්ථං පන පඤ්චවණ්ණිකං, මන්දාරවං චන්දනවුණ්ණමිස්සිතං.
37. “යථා තුය්හං මහාවීර, පාදෙසු චක්කලක්ඛණං;
ධජවජීරපටාකා, වඩ්ඪමානඬ්ඨකුසාවිතං.
38. “රූපෙ සීලෙ සමාධිමිහි, පඤ්ඤාය ච අසාදිසො;
විමුත්තියා අසමසමො, ධම්මචක්කජ්ජවත්තනෙ.
39. “දසනාගබ්බං කායෙ, තුය්හං පාකතිකං බලං;
ඉද්ධිබලෙන අසමො, ධම්මචක්කජ්ජවත්තනෙ.
40. “ඵචං සබ්බගුණුපෙතං, සබ්බධ්මගසමුපාගතං;
මහාමුනිං කාරුණිකං, ලොකනාථං නමස්සථ.
41. “අභිවාදනං ථොමනඤ්ච, චන්දනඤ්ච පසංසනං;
නමස්සනඤ්ච පුප්පඤ්ච, සබ්බං අරහස්සි තුචං.

42. “යෙ කෙවි ලොකෙ වන්දනෙය්‍යා, වන්දනං අරහන්ති යෙ;
සබ්බසෙට්ඨො මහාවීර, සදිසො තෙ න විජ්ජති.
43. “සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤො, සමාධිජ්ඣානකොවිදො;
ගිජ්ඣක්ඛුටෙ ධිතොයෙව, පස්සති ලොකනායකං.
44. “සුචුල්ලං සාලරාජංව, වන්දංව ගගනෙ යථා;
මජ්ඣන්තිකෙව [මජ්ඣන්තිකෙව (සබ්බත්ථ)] සූරියං, ඔලොකෙසි නරාසහං.
45. “ජලන්තං දීපරුක්ඛංව, තරුණසූරියංව උග්ගතං;
බ්‍යාමජ්ජහානුරඤ්ජිතං, ධීරං පස්සති ලොකනායකං.
46. “පඤ්චන්තං භික්ඛුසත්තං, කතකිව්වාන තාදිනං;
බිණාසවානං විමලානං, බණෙන සන්නිපාතයි.
47. “ලොකජපසාදනං නාම, පාටිහීරං නිදස්සයි;
අමිහෙපි තත්ථ ගන්ත්වාන, වන්දිස්සාම මයං ජිනං.
48. “එථ සබ්බෙ ගමිස්සාම, පුච්ඡිස්සාම මයං ජිනං;
කඩ්ඛං විනොදයිස්සාම, පස්සිත්වා ලොකනායකං”.
49. සාධුති තෙ පටිස්සුත්වා, නිපකා සංවුත්තින්ද්‍රියා;
පත්තව්වරමාදාය, තරමානා උපාගමුං.
50. බිණාසවෙහි විමලෙහි, දන්තෙහි උත්තමෙ දමෙ;
සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤො, ඉද්ධියා උපසඩ්ධිමි.
51. තෙහි භික්ඛුහි පරිවුතො, සාරිපුත්තො මහාගණි;
ලලන්තො දෙවොව ගගනෙ, ඉද්ධියා උපසඩ්ධිමි.
52. උක්කාසිතඤ්ච බිජිතං [උක්කාසිතඤ්ච බිජිතඤ්ච (සා. අට්ඨ.)], අජ්ඣුපෙක්ඛිය සුබ්බතා;
සගාරවා සජ්ජතිස්සා, සම්බුද්ධං උපසඩ්ධිමුං.
53. උපසඩ්ධිමිත්වා පස්සන්ති, සයම්භං ලොකනායකං;
නහෙ අවිචුග්ගතං ධීරං, වන්දංව ගගනෙ යථා.
54. ජලන්තං දීපරුක්ඛංව, විජ්ජංව ගගනෙ යථා;
මජ්ඣන්තිකෙව සූරියං, පස්සන්ති ලොකනායකං.
55. පඤ්චභික්ඛුසත්තා සබ්බෙ, පස්සන්ති ලොකනායකං;
රහදම්ච විජ්ජසන්නං, සුචුල්ලං පදුමං යථා.
56. අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වාන, තුට්ඨහට්ඨා පමොදිතා;
නමස්සමානා නිපතන්ති, සත්ථුතො චක්කලක්ඛණො.
57. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤො, කොරණ්ඩසමසාදිසො;
සමාධිජ්ඣානකුසලො, වන්දනෙ ලොකනායකං.
58. ගජ්ජිතා කාලමෙසොව, නිලුප්පලසමසාදිසො;
ඉද්ධිබලෙන අසමො, මොග්ගල්ලානො මහිද්ධිකො.
59. මහාකස්සපොපි ව ථෙරො, උත්තත්තකතසන්නිභො;
ධුතගුණෙ අග්ගනික්ඛිත්තො, ථොමිතො සත්ථුවණ්ණිකො.
60. දිබ්බවක්ඛුනං යො අග්ගො, අනුරුද්ධො මහාගණි;
ඤාතිසෙට්ඨො භගවතො, අවිදුරෙව තිට්ඨති.
61. ආපන්නිඅනාපන්නියා, සතෙකිව්ජාය කොවිදො;
විනයෙ අග්ගනික්ඛිත්තො, උපාලි සත්ථුවණ්ණිකො.
62. සුමුමනිපුණත්ථපට්ඨිද්ධො, කථිකානං පවරො ගණි;
ඉසි මන්නානියා පුත්තො, පුණ්ණො නාමාති විස්සුතො.
63. එතෙසං විත්තමඤ්ඤාය, ඔපම්මකුසලො මුනි;
කඩ්ඛවිජෙදො මහාවීරො, කට්ඨෙ අත්තනො ගුණං.
64. “වත්තාරො තෙ අසඩ්ධෙය්‍යා, කොට්ඨියෙසං න නායති;
සත්තකායො ව ආකාසො, චක්කවාලා වනන්තකා;
බුද්ධඤාණං අජ්ජමෙය්‍යං, න සක්කා එතෙ විජානිතුං.

65. “කිමෙනං අව්ඡරියං ලොකෙ, යං මෙ ඉද්ධිවිකුබ්බනං;
අඤ්ඤෙ ඛහු අව්ඡරියා, අබ්භූතා ලොමහංසනා.
66. “යදාහං තුසිතෙ කායෙ, සන්තුසිතො නාමහං තදා;
දසසහස්සි සමාගම්ම, යාවන්ති පඤ්ඡලී මමං.
67. “කාලො බො තෙ [කාලො දෙව (සී.), කාලොයං තෙ (සා. ක.)] මහාවීර, උප්පජ්ජ මාතුකුච්ඡියං;
සදෙවකං තාරයන්තො, බුජ්ඣස්සු අමතං පදං’.
68. “තුසිතා කායා චචිත්ථාන, යදා ඔක්කම් කුච්ඡියං;
දසසහස්සිලොකධාතු, කම්පිත්ථ ධරණී තදා.
69. “යදාහං මාතුකුච්ඡිතො, සම්පජානොව නික්ඛමීං;
සාධුකාරං පචත්තෙන්ති, දසසහස්සි පකම්පථ.
70. “ඔක්කන්තිං මෙ සමො නත්ථී, ජාතිතො අභිනික්ඛමෙ;
සම්බොධියං අහං සෙට්ඨො, ධම්මචක්කජ්ජවත්තනෙ.
71. “අහො අව්ඡරියං ලොකෙ, බුද්ධානං ගුණමහත්තතා;
දසසහස්සිලොකධාතු, ඡප්පකාරං පකම්පථ;
ඕහාසො ච මහා ආසී, අව්ඡෙරං ලොමහංසනං’.
72. හගවා තම්හි [හගවා ච තම්හි (සී. සා. ක.)] සමයෙ, ලොකජෙට්ඨො නරාසභො;
සදෙවකං දස්සයන්තො, ඉද්ධියා චඩ්ඛම් ජිනො.
73. චඩ්ඛමෙ චඩ්ඛමන්තොව, කපෙසි ලොකනායකො;
අන්තරා න නිවත්තෙති, චතුහත්ථෙ චඩ්ඛමෙ යථා.
74. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤො, සමාධිජ්ඣානකොවිදො;
පඤ්ඤාය පාරමිජ්ජන්තො, පුච්ඡති ලොකනායකං.
75. “කිදිසො තෙ මහාවීර, අභිනිභාරො නරුත්තම;
කම්හි කාලෙ තයා ධීර, පත්ථිතා බොධිමුත්තමා.
76. “දානං සීලඤ්ච නෙක්ඛම්මං, පඤ්ඤාවීරියඤ්ච කිදිසං;
බන්තිසච්චමධිට්ඨානං, මෙන්තුපෙක්ඛා ච කිදිසා.
77. “දස පාරමි තයා ධීර, කිදිසී ලොකනායක;
කථං උපපාරමී පුණ්ණා, පරමත්ථපාරමී කථං’.
78. තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, කරචිකමධුරගිරො;
නිබ්බාපයන්තො හදයං, භාසයන්තො සදෙවකං.
79. අතිතබුද්ධානං ජිනානං දෙසිතං, නිකිලිතං [නිකිලිතං (ක.)] බුද්ධපරම්පරාගතං;
පුබ්බෙනිවාසානුගතාය බුද්ධියා, පකාසයි ලොකභිතං සදෙවකෙ.
80. “පිතිපාමොජ්ජජනනං, සොකසල්ලවිනොදනං;
සබ්බසම්පත්තිපට්ටාහං, විත්තිකත්ථා සුභාථ මෙ.
81. “මදනිම්මදනං සොකනුදං, සංසාරපරිමොචනං;
සබ්බදුක්ඛක්ඛයං මග්ගං, සක්කච්චං පටිපජ්ජථා’ති.

රතනචඩ්ඛමනකණ්ඩො නිට්ඨිතො.

2. සුමේධපත්ථනාකථා

1. කප්පෙ ව සතසහස්සෙ, චතුරො ව අසඬ්ඛියෙ;
අමරං නාම නගරං, දස්සනෙය්‍යං මනොරමං.
2. දසහි සද්දෙහි අවිචිත්තං, අන්තපානසමායුතං;
හත්ථිසද්දං අස්සසද්දං, හෙරිසඬ්ඛරථානි ව;
බාදථ පිචථ චෙච, අන්තපානෙන සොසිතං.
3. නගරං සබ්බගසම්පන්නං, සබ්බකම්මප්‍රපාගතං;
සත්තරතනසම්පන්නං, නානාජනසමාකුලං;
සම්ද්ධං දෙවනගරංව, ආවාසං පුඤ්ඤකම්මිතං.
4. නගරෙ අමරවතියා, සුමේධො නාම බ්‍රාහ්මණො;
අනෙකකොට්ඨස්සන්තිවයො, පහුතධනධඤ්ඤවා.
5. අජ්ඣායකො මන්නධරො, තිණ්ණං වෙදාන පාරගු;
ලක්ඛණෙ ඉතිභාසෙ ව, සධම්මෙ පාරම් ගතො.
6. රහොගතො නිසීදිත්වා, එවං වින්තෙසහං තදා;
“දුක්ඛො පුනඛ්භවො නාම, සරිරස්ස ව හෙදනං.
7. “ජාතිධම්මො ජරාධම්මො, ඛ්‍යාධිධම්මො සහං [වහං (සි. ස්‍යා.)] තදා;
අජරං අමතං ඛෙමං, පරියෙසිස්සාමි නිබ්බුතිං.
8. “යංනුනිමං පුත්තිකායං, නානාකුණපපුරිතං;
ජඩ්ඛයිත්වාන ගච්ඡෙය්‍යං, අනපෙක්ඛො අනත්ථිකො.
9. “අත්ථි හෙහිති සො මග්ගො, න සො සක්කා න හෙතුයෙ;
පරියෙසිස්සාමි තං මග්ගං, භවතො පරිමුත්තියා.
10. “යථාපි දුක්ඛෙ විජ්ජන්තෙ, සුඛං නාමපි විජ්ජති;
එවං භවෙ විජ්ජමානෙ, විභවොපි ඉච්ඡිතබ්බකො.
11. “යථාපි උණ්හෙ විජ්ජන්තෙ, අපරං විජ්ජති සීතලං;
එවං තිවිධග්ගි විජ්ජන්තෙ, නිබ්බානං ඉච්ඡිතබ්බකං.
12. “යථාපි පාපෙ විජ්ජන්තෙ, කල්‍යාණමපි විජ්ජති;
එවමෙව ජාති විජ්ජන්තෙ, අජාතිපිච්ඡිතබ්බකං.
13. “යථා ගුරුගතො පුරිසො, තළාකං දිස්වාන පුරිතං;
න ගවෙසති තං තළාකං, න දොසො තළාකස්ස සො.
14. “එවං කිලෙසමලධොව, විජ්ජන්තෙ අමතන්තලෙ;
න ගවෙසති තං තළාකං, න දොසො අමතන්තලෙ.
15. “යථා අරිහි පරිරුද්ධො, විජ්ජන්තෙ ගමනම්පටෙ;
න පලායති සො පුරිසො, න දොසො අඤ්ජස්ස සො.
16. “එවං කිලෙසපරිරුද්ධො, විජ්ජමානෙ සිවෙ පටෙ;
න ගවෙසති තං මග්ගං, න දොසො සිවමඤ්ජසෙ.
17. “යථාපි ඛ්‍යාධිතො පුරිසො, විජ්ජමානෙ තිකිච්ඡකෙ;
න තිකිච්ඡාපෙති තං ඛ්‍යාධිං, න දොසො සො තිකිච්ඡකෙ.
18. “එවං කිලෙසඛ්‍යාධිහි, දුක්ඛිතො පරිපිළිතො;
න ගවෙසති තං ආවරියං, න දොසො සො විනායකෙ.
19. “යථාපි කුණපං පුරිසො, කණ්ඨෙ ඛන්ධං ජිගුච්ඡිය;
මොචයිත්වාන ගච්ඡෙය්‍ය, සුඛි සෙරි සයංවසී.
20. “තට්ඨෙවිමං පුත්තිකායං, නානාකුණපසඤ්චයං;
ජඩ්ඛයිත්වාන ගච්ඡෙය්‍යං, අනපෙක්ඛො අනත්ථිකො.
21. “යථා උච්චාරට්ඨානම්හි, කර්සං නරනාරියො;
ජඩ්ඛයිත්වාන ගච්ඡන්ති, අනපෙක්ඛො අනත්ථිකා.
22. “එවමෙවාහං ඉමං කායං, නානාකුණපපුරිතං;

ඡඩ්ඩයිත්වාන ගච්ඡ්ස්සං, චච්චං කත්වා යථා කුට්ටිං.

23. “යථාපි ජජ්ජරං නාවං, පලුග්ගං උදගාහිනිං [උදකගාහිණිං (සී.), උදකගාහිනිං (සායා.)];
සාමී ඡඩ්ඩෙත්වා ගච්ඡන්ති, අනපෙක්ඛා අනත්ථිකා.
24. “ඵවමෙවාහං ඉමං කායං, නචච්ඡිද්දං ධුවස්සවං;
ඡඩ්ඩයිත්වාන ගච්ඡ්ස්සං, ජිණ්ණනාවංව සාමිකා.
25. “යථාපි පුරිසො වොරෙහි, ගච්ඡන්තො භණ්ඩමාදිය;
භණ්ඩවිච්ඡේදහයං දිස්වා, ඡඩ්ඩයිත්වාන ගච්ඡති.
26. “ඵවමෙව අයං කායො, මහාවොරසමො විය;
පහායිමං ගමීස්සාමී, කුසලවිච්ඡේදනා භයා”.
27. ඵවාහං චිත්තයිත්වාන, නෙකකොට්ඨසතං ධනං;
නාථානාථානං දත්වාන, හිමවන්තමුපාගමීං.
28. හිමවන්තස්සාවිදුරෙ, ධම්මිකො නාම පබ්බතො;
අස්සමො සුකතො මය්හං, පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
29. වඬිකමං තත්ථ මාපෙසිං, පඤ්චදොසවිච්ඡිතං;
අට්ඨගුණසමුපෙතං, අභිඤ්ඤාබලමාහරිං.
30. සාටකං පජ්භිං තත්ථ, නචදොසමුපාගතං;
වාකචිරං නිවාසෙසිං, ද්වාදසගුණමුපාගතං.
31. අට්ඨදොසසමාකිණ්ණං, පජ්භිං පණ්ණසාලකං;
උපාගමීං රුක්ඛමූලං, ගුණෙ දසහුපාගතං.
32. වාපිතං රොපිතං ධඤ්ඤං, පජ්භිං නිරවසෙසතො;
අනෙකගුණසම්පන්නං, පවත්තඵලමාදිසිං.
33. තත්ථජ්ජප්පානං පද්ධිං, නිසජ්ජට්ඨානවඬිකමෙ;
අබ්භන්තරම්හි සත්තාහෙ, අභිඤ්ඤාබලපාපුණිං.
34. ඵවං මෙ සිද්ධිජ්ජත්තස්ස, වසීභුතස්ස සාසනෙ;
දීපඬිකරො නාම ජිනො, උජ්ජජ්ජි ලොකනායකො.
35. උජ්ජජ්ජන්තෙ ව ජායන්තෙ, බුජ්ඣන්තෙ ධම්මදෙසනෙ;
චතුරො නිමිත්තෙ නාද්දසං, ඤානරතිසමජ්ජිනො.
36. පච්චන්තදෙසවිසයෙ, නිමන්තෙත්වා තථාගතං;
තස්ස ආගමනං මග්ගං, සොධෙත්ති කුට්ටිමානසා.
37. අහං තෙන සමයෙන, නික්ඛමිත්වා සකස්සමා;
ධුනන්තො වාකචිරානි, ගච්ඡාමී අමිබරෙ තදා.
38. වෙදජාතං ජනං දිස්වා, කුට්ඨහට්ඨං පමොදිතං;
ඔරොහිත්වාන ගගනා, මනුස්සෙ පුච්ඡි තාවදෙ.
39. “කුට්ඨහට්ඨො පමුදිතො, වෙදජාතො මහාජනො;
කස්ස සොධියති මග්ගො, අඤ්ජසං වටුමායනං”.
40. තෙ මෙ පුට්ඨා වියාකංසු, “බුද්ධො ලොකෙ අනුත්තරො;
දීපඬිකරො නාම ජිනො, උජ්ජජ්ජි ලොකනායකො;
තස්ස සොධියති මග්ගො, අඤ්ජසං වටුමායනං”.
41. බුද්ධොතිච්චනං [බුද්ධොති මම (සී. සායා. ක.)] සුත්වාන, පිති උජ්ජජ්ජි තාවදෙ;
බුද්ධො බුද්ධොති කථයන්තො, සොමනස්සං පවෙදිසිං.
42. තත්ථ යත්වා විචිත්තෙසිං, කුට්ඨො සංවිග්ගමානසො;
“ඉධ ඛිජානි රොපිස්සං, ඛණො වෙ මා උපච්චගා.
43. “යදි බුද්ධස්ස සොධෙථ, ඵකොකාසං දදාථ මෙ;
අහමිපි සොධයිස්සාමී, අඤ්ජසං වටුමායනං”.
44. අදංසු තෙ මමොකාසං, සොධෙතුං අඤ්ජසං තදා;
බුද්ධො බුද්ධොති චිත්තෙන්තො, මග්ගං සොධෙමහං තදා.

45. අනිට්ඨිතෙ මමොකාසෙ, දීපඬුකරො මහාමුනි;
චතුර්ති සතසහස්සෙති, ඡළහිඤ්ඤෙති තාදිති;
බ්‍රහ්මාසවෙති විමලෙති, පටිපජ්ජී අඤ්ජසං ජිනො.
46. පච්චුග්ගමනා චත්තන්ති, චජ්ජන්ති හෙරියො ඛහු;
ආමොදිතා නරමරු, සාධුකාරං පචත්තස්සං.
47. දෙවා මනුස්සෙ පස්සන්ති, මනුස්සාපි ච දෙවතා;
උභොපි තෙ පඤ්ජලිකා, අනුයන්ති තථාගතං.
48. දෙවා දිබ්බෙති තුරියෙති, මනුස්සා මානුසෙති ච [\[මානුස්සකෙති ච මානුසකෙති ච \(සා. ක.\)\]](#);
උභොපි තෙ චජ්ජන්තා, අනුයන්ති තථාගතං.
49. දිබ්බං මන්දාරවං පුප්ඵං, පදුමං පාරිෂත්තකං;
දිසොදිසං ඔකිරන්ති, ආකාසනභගතා මරු.
50. දිබ්බං චන්දනවුණ්ණඤ්ච, වරගන්ධඤ්ච කෙවලං;
දිසොදිසං ඔකිරන්ති, ආකාසනභගතා [\[ආකාසෙ නභගා \(සා.\)\]](#) මරු.
51. චම්පකං සරලං නීපං, නාගපුන්තාගකෙතකං;
දිසොදිසං උක්ඛිපන්ති, භූමිතලගතා නරා.
52. කෙසෙ මුඤ්චිත්වාහං තත්ථ, වාකචිරඤ්ච චම්මකං;
කලලෙ පත්ථරිත්වාන, අවකුජ්ජො නිපජ්ජහං.
53. “අක්කමිත්වාන මං බුද්ධො, සහ සිස්සෙති ගච්ඡතු;
මා නං කලලෙ අක්කමිත්ථ, හිතාය මෙ භවිස්සති”.
54. පථවියං නිපන්තස්ස, එවං මෙ ආසි චෙනසො;
“ඉච්ඡමානො අහං අජ්ජ, කිලෙසෙ ඤාපයෙ මම.
55. “කිං මෙ අඤ්ඤාතවෙසෙන, ධම්මං සච්ඡිකතෙනිධි;
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණ්ත්වා, බුද්ධො හෙස්සං සදෙවකං.
56. “කිං මෙ එකෙන තිණ්ණෙන, පුරිසෙන ථාමදස්සිනා;
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණ්ත්වා, සන්තාරෙස්සං සදෙවකං.
57. “ඉමිනා මෙ අධිකාරෙන, කතෙන පුරිසුත්තමෙ;
සබ්බඤ්ඤාතං පාපුණ්ත්වා, තාරෙමි ජනනං ඛහු.
58. “සංසාරසොතං ඡින්දිත්වා, විද්ධංසෙත්වා තයො භවෙ;
ධම්මනාවං සමාරුය්හ, සන්තාරෙස්සං සදෙවකං”.
59. මනුස්සන්තං ලිඬගසම්පත්ති, හෙනු සත්ථාරදස්සනං;
පබ්බජ්ජා ගුණසම්පත්ති, අධිකාරො ච ඡන්දනා;
අට්ඨධම්මසමොධානා, අභිනිහාරො සම්ප්පාදිති.
60. දීපඬුකරො ලොකවිදු, ආහුනිතං පටිග්ගහො;
උස්සිසකෙ මං ධන්වාන, ඉදං චචනමබ්බුචි.
61. “පස්සථ ඉමං තාපසං, ජට්ඨං උග්ගතාපනං;
අපරිමෙය්යිතො කජ්ජෙ, බුද්ධො ලොකෙ භවිස්සති.
62. “අහු කපිලවහයා රම්මා, නික්ඛමිත්වා තථාගතො;
පධානං පදහිත්වාන, කත්වා දුක්කරකාරිකං.
63. “අජපාරුරුක්ඛමුලස්මිං, නිසිදිත්වා තථාගතො;
තත්ථ පායාසං පග්ගය්හ, තෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
64. “තෙරඤ්ජරාය තීරමිති, පායාසං අද සො ජිනො;
පටියත්තවරමග්ගෙන, බොධිමුලමුපෙහිති.
65. “තතො පදක්ඛිණං කත්වා, බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො [\[අනුත්තරං \(සා. ක.\)\]](#);
අස්සත්ථරුක්ඛමුලමිති, බුද්ධස්සති මහායසො.
66. “ඉමස්ස ජනිකා මාතා, මායා නාම භවිස්සති;
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං හෙස්සති ගොතමො.
67. “අනාසවා චිත්තරාගා, සන්තචිත්තා සමාහිතා;

කොලිතො උපතිස්සො ව, අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා;
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො, උපට්ඨස්සතිමං [උපට්ඨස්සති නං (සි.)] ජිනං.

68. “බෙමා උප්පලවණ්ණො ව, අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා;
අනාසවා චිත්තරාගා, සන්තචිත්තා සමාහිතා;
බොධි තස්ස හගවතො, අස්සත්ථොති පවුච්චති.
69. “චිත්තො ව හත්ථාලවකො [හත්ථාලවකො (සි.)], අග්ගා හෙස්සන්තුපට්ඨකා;
උත්තරා නන්දමාතා ව, අග්ගා හෙස්සන්තුපට්ඨකා”.
70. ඉදං සුත්ථාන වචනං, අසමස්ස මහෙසිනො;
ආමොදිතා නරමරු, බුද්ධබ්බං කිර [බුද්ධබ්බකුරො (සි. ස්‍යා.)] අයං.
71. උක්කුට්ඨිසද්දා වත්තන්ති, අප්ථොටෙන්ති [අප්ථොටෙන්ති (සි.)] හසන්ති ව;
කතඤ්ජලී නමස්සන්ති, දසසහස්සි සදෙවකා.
72. “යදිමස්ස ලොකනාථස්ස, විරජ්ඣස්සාම සාසනං;
අනාගතමිහි අද්ධානෙ, හෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං.
73. “යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා, පටිතිත්ථං විරජ්ඣය;
හෙට්ඨාතිත්ථෙ ගහෙත්ථාන, උත්තරන්ති මහානදිං.
74. “ඵවමෙව මයං සබ්බෙ, යදි මුඤ්චාමිමං ජිනං;
අනාගතමිහි අද්ධානෙ, හෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
75. දීපඛිකරො ලොකවිදු, ආහුතීනං පටිග්ගහො;
මම කම්මං පකිත්තෙන්වා, දක්ඛිණං පාදමුද්ධරි.
76. යෙ තත්ථාසු ජිනපුත්තා, පදක්ඛිණමකංසු [සබ්බෙ පදක්ඛිණමකංසු (ස්‍යා. ක.)] මං;
දෙවා මනුස්සා අසුරා ව, අභිවාදෙන්වාන පක්කමුං.
77. දස්සනං මෙ අතික්කන්තෙ, සසඬ්ඨෙ ලොකනායකෙ;
සයනා වුට්ඨහිත්ථාන, පල්ලඬ්ඨකං ආභුජිං තදා.
78. සුබෙන සුබිතො හොමී, පාමොජ්ජෙන පමොදිතො;
පීතියා ව අභිස්සන්තො, පල්ලඬ්ඨකං ආභුජිං තදා.
79. පල්ලඬ්ඨකෙන නිසිදිත්ථා, ඵවං චිත්තෙසහං තදා;
“වසිභූතො අහං ඤානෙ, අභිඤ්ඤාසු පාරමිංගතො [අභිඤ්ඤාපාරමිං ගතො (සි.)].
80. “සහස්සියමිහි ලොකමිහි, ඉසයො නත්ථී මෙ සමා;
අසමො ඉද්ධිධම්මෙසු, අලහිං ඊදිසං සුඛං.
81. “පල්ලඬ්ඨකාභුජනෙ මය්හං, දසසහස්සාධිවාසිනො;
මහානාදං පවත්තෙසුං, ‘ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
82. “යා පුබ්බෙ බොධිසත්තානං, පල්ලඬ්ඨකවරමාභුජෙ;
නිමිත්තානි පදිස්සන්ති, තානි අප්ප පදිස්සරෙ.
83. “සීතං ඛාපගතං හොති, උණ්හඤ්ච උපසම්මති;
තානි අප්ප පදිස්සන්ති, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
84. “දසසහස්සි ලොකධාතු, නිස්සද්දා හොන්ති නිරාකුලා;
තානි අප්ප පදිස්සන්ති, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
85. “මහාවාතා න වායන්ති, න සන්දන්ති සවන්තියො;
තානි අප්ප පදිස්සන්ති, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
86. “ථලජා දකජා පුප්ථා, සබ්බෙ පුප්ථන්ති තාවදෙ;
තෙපජ්ජ පුප්ථිතා [පුප්ථිතානි (අට්ඨ.)] සබ්බෙ, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
87. “ලතා වා යදි වා රුක්ඛා, ඵලභාරා හොන්ති තාවදෙ;
තෙපජ්ජ ඵලිතා සබ්බෙ, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
88. “ආකාසට්ඨා ව භූමට්ඨා, රතනා ජොතන්ති තාවදෙ;
තෙපජ්ජ රතනා ජොතන්ති, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.
89. “මානුස්සකා ව දිබ්බා ව, තුරියා වජ්ජන්ති තාවදෙ;
තෙපජ්ජුහො අභිරවන්ති, ධූවං බුද්ධො හවිස්සසි.

90. “විවිත්‍රපුප්ඵා ගගනා, අභිවස්සන්ති තාවදෙ;
තෙපි අප්ප පචස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
91. “මහාසමුද්දො ආභුජති, දසසහස්සි පකම්පති;
තෙපප්පුභො අභිරවන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
92. “නිරයෙපි දසසහස්සෙ, අග්ගී නිබ්බන්ති තාවදෙ;
තෙපප්ප නිබ්බුතා අග්ගී, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
93. “විමලො භොති සුරියො, සබ්බා දිස්සන්ති තාරකා;
තෙපි අප්ප පදිස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
94. “අනොවට්ඨෙත **[අනොවුට්ඨෙත (සා. ක.)]** උදකං, මහියා උබ්භිජ්ජී තාවදෙ;
තම්පප්පුබ්භිජ්ජතෙ මහියා, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
95. “තාරාගණා විරොචන්ති, නක්ඛත්තා ගගනමණ්ඩලෙ;
විසාඛා චන්දිමා යුත්තා, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
96. “බ්ලාසයා දරිසයා, නික්ඛමන්ති සකාසයා;
තෙපප්ප ආසයා පුද්ධා, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
97. “න භොන්ති අරතී සත්තානං, සන්තුට්ඨා භොන්ති තාවදෙ;
තෙපප්ප සබ්බෙ සන්තුට්ඨා, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
98. “රොගා තදුපසම්මන්ති, ජීසව්ජා ව චිනස්සති;
තානි අප්ප පදිස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
99. “රාගො තදා තනු භොති, දොසො මොහො චිනස්සති;
තෙපප්ප විගතා සබ්බෙ, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
100. “භයං තදා න භවති, අප්පපෙතං පදිස්සති;
තෙන ලිඬිගෙන ජානාම, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
101. “රජොනුද්ධංසති උද්ධං, අප්පපෙතං පදිස්සති;
තෙන ලිඬිගෙන ජානාම, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
102. “අනිට්ඨගන්ධො පක්කමති, දිබ්බගන්ධො පවායති;
සොපප්ප වායති ගන්ධො, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
103. “සබ්බෙ දෙවා පදිස්සන්ති, ඨපයිත්වා අරුපිනො;
තෙපප්ප සබ්බෙ දිස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
104. “යාවතා නිරයා නාම, සබ්බෙ දිස්සන්ති තාවදෙ;
තෙපප්ප සබ්බෙ දිස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
105. “කුට්ඨා **[කුඩ්ධා (සි.)]** කවාටා සෙලා ව, න භොන්තාවරණා තදා;
ආකාසභුතා තෙපප්ප, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
106. “චුති ව උපපත්ති ව, බණ්ණ තස්මිං න විජ්ජති;
තානිපප්ප පදිස්සන්ති, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි.
107. “දළ්භං පග්ගණ්භ වීරියං, මා නිවත්ත අභික්කම;
මයම්පෙතං විජානාම, ධුවං බුද්ධො භවිස්සසි”.
108. බුද්ධස්ස චචනං සුත්වා, දසසහස්සිනචුභයං;
තුට්ඨභට්ඨො පමොදිතො, එවං චිත්තෙසහං තදා.
109. “අද්වෙජ්ඣවචනා බුද්ධා, අමොසවචනා ජීනා;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
110. “යථා බිත්තං නභෙ ලෙඩ්ඬු, ධුවං පතති භූමියං;
තථෙව බුද්ධසෙට්ඨානං, චචනං ධුවසස්සනං;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
111. “යථාපි සබ්බසත්තානං, මරණං ධුවසස්සනං;
තථෙව බුද්ධසෙට්ඨානං, චචනං ධුවසස්සනං;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
112. “යථා රත්තික්ඛයෙ පත්තෙ, සුරියුග්ගමනං ධුවං;

තපෙව බුද්ධසෙට්ඨානං, වචනං ධූවසස්සනං;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධූවං බුද්ධො භවාමහං.

113. “යථා නික්ඛන්තසයනස්ස, සීහස්ස නදනං ධූවං;
තපෙව බුද්ධසෙට්ඨානං, වචනං ධූවසස්සනං;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධූවං බුද්ධො භවාමහං.
114. “යථා ආපන්තසත්තානං, භාරමාරොපනං ධූවං;
තපෙව බුද්ධසෙට්ඨානං, වචනං ධූවසස්සනං;
චිතථං නත්ථි බුද්ධානං, ධූවං බුද්ධො භවාමහං.
115. “හන්ද බුද්ධකරෙ ධම්මෙ, චිචිනාමි ඉතො චිතො;
උද්ධං අධො දස දිසා, යාවතා ධම්මධාතුයා”.
116. විචිනන්තො තදා දක්ඛිං, පයමං දානපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, අනුචිණ්ණං මහාපථං.
117. “ඉමං ත්වං පයමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
දානපාරමිතං ගච්ඡ, යදි බොධිං පත්තුමිච්ඡසී.
118. “යථාපි කුම්භො සම්පුණ්ණො, යස්ස කස්සචි අධො කතො;
වමතෙ වුද්ධං නිස්සෙසං, න තත්ථ පරිරක්ඛති.
119. “තපෙව යාවකෙ දිස්වා, භීනමුක්කට්ඨමජ්ඣමෙ;
දදාහි දානං නිස්සෙසං, කුම්භො විය අධො කතො.
120. “නහෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිනිස්සාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
121. විචිනන්තො තදා දක්ඛිං, දුතියං සීලපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනිසෙවිතං.
122. “ඉමං ත්වං දුතියං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
සීලපාරමිතං ගච්ඡ, යදි බොධිං පත්තුමිච්ඡසී.
123. “යථාපි වමරි වාලං, කිස්මිඤ්චි පටිලග්ගිතං;
උපෙති මරණං තත්ථ, න විකොපෙති වාලධිං.
124. “තපෙව ත්වං චතුසු භූමීසු, සීලානි පරිපුරය;
පරිරක්ඛ සබ්බදා සීලං, වමරි විය වාලධිං.
125. “නහෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිනිස්සාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
126. විචිනන්තො තදා දක්ඛිං, තතියං නෙක්ඛම්මපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනිසෙවිතං.
127. “ඉමං ත්වං තතියං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
නෙක්ඛම්මපාරමිතං ගච්ඡ, යදි බොධිං පත්තුමිච්ඡසී.
128. “යථා අන්ද්‍රසරෙ පුරිසො, වීරවුත්ථො දුබ්චිට්තො;
න තත්ථ රාගං ජනෙසී, මුත්තිංයෙව ගවෙසති.
129. “තපෙව ත්වං සබ්බභවෙ, පස්ස අන්ද්‍රසරෙ විය;
නෙක්ඛම්මාහිමුබො හොහි, භවතො පරිමුත්තියා.
130. “නහෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිනිස්සාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
131. විචිනන්තො තදා දක්ඛිං, චතුත්ථං පඤ්ඤාපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනිසෙවිතං.
132. “ඉමං ත්වං චතුත්ථං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
පඤ්ඤාපාරමිතං ගච්ඡ, යදි බොධිං පත්තුමිච්ඡසී.
133. “යථාපි භික්ඛු භික්ඛන්තො, භීනමුක්කට්ඨමජ්ඣමෙ;
කුලානි න විචජ්ජෙන්තො, එවං ලහති යාපනං.
134. “තපෙව ත්වං සබ්බකාලං, පරිපුච්ඡං බුධං ජනං;

පඤ්ඤාපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.

135. “නභෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතියාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
136. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, පඤ්චමං චිරියපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනියෙවිතං.
137. “ඉමං ත්වං පඤ්චමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
චිරියපාරමිතං ගච්ඡ, යදි බොධිං පත්තුමිඡසී.
138. “යථාපි සිහො මිගරාජා, නිසජ්ජට්ඨානවඩ්ඤමෙ;
අලිනචිරියො හොති, පග්ගහිතමනො සදා.
139. “තථෙව ත්වං [ත්වංපි (සී.)] සබ්බභවෙ, පග්ගණ්ඨ චිරියං දළ්භං;
චිරියපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
140. “නභෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතියාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
141. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, ඡට්ඨමං ඛන්තිපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනියෙවිතං.
142. “ඉමං ත්වං ඡට්ඨමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
තත්ථ අද්දෙජ්ඣමානසො, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
143. “යථාපි පථවී නාම, සුචම්පි අසුචම්පි ච;
සබ්බං සහති නික්ඛෙපං, න කරොති පටිසං තයා.
144. “තථෙව ත්වම්පි සබ්බෙසං, සම්මානාවමානක්ඛමො;
ඛන්තිපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
145. “නභෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතියාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
146. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, සත්තමං සච්චපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනියෙවිතං.
147. “ඉමං ත්වං සත්තමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
තත්ථ අද්දෙජ්ඣවචනො, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
148. “යථාපි ඔසධී නාම, තුලාභූතා සදෙවකෙ;
සමයෙ උතුචස්සෙ වා, න වොක්කමති වීරීනො.
149. “තථෙව ත්වම්පි සච්චෙසු, මා වොක්කම හි වීරීනො;
සච්චපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
150. “නභෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතියාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
151. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, අට්ඨමං අධිට්ඨානපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනියෙවිතං.
152. “ඉමං ත්වං අට්ඨමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
තත්ථ ත්වං අවලො හුත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
153. “යථාපි පබ්බතො සෙලො, අවලො සුජ්ජනිට්ඨිනො;
න කම්පති භූසවානෙහි, සකට්ඨානෙව තිට්ඨති.
154. “තථෙව ත්වම්පි අධිට්ඨානො, සබ්බදා අවලො භව;
අධිට්ඨානපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණිස්සසී.
155. “නභෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතියාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
156. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, නවමං මෙත්තාපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි, ආසෙවිතනියෙවිතං.
157. “ඉමං ත්වං නවමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
මෙත්තාය අසමො හොති, යදි බොධිං පත්තුමිඡසී.

158. “යථාපි උදකං නාම, කල්‍යාණෙ පාපකෙ ජනෙ;
සමං ඵරති සිතෙන, පවාහෙති රජොමලං.
159. “තථෙව ත්වං භිතාහිතෙ, සමං මෙත්තාය භාවය;
මෙත්තාපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණ්ස්සසි.
160. “නහෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිස්සරෙ;
අඤ්ඤෙපි විචිතිස්සාමි, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා”.
161. විචිතන්තො තදා දක්ඛිං, දසමං උපෙක්ඛාපාරමිං;
පුබ්බකෙහි මහෙසිහි, ආසෙවිතනිසෙවිතං.
162. “ඉමං ත්වං දසමං තාව, දළ්භං කත්වා සමාදිය;
තුලාභුතො දළ්භො හුත්වා, සම්බොධිං පාපුණ්ස්සසි.
163. “යථාපි පථවී නාම, නික්ඛිත්තං අසුචිං සුචිං;
උපෙක්ඛති උභොපෙනෙ, කොපානුතයවජ්ජිතා.
164. “තථෙව ත්වං සුබදුක්ඛෙ, තුලාභුතො සදා භව;
උපෙක්ඛාපාරමිතං ගන්ත්වා, සම්බොධිං පාපුණ්ස්සසි.
165. “එත්තකායෙව තෙ ලොකෙ, යෙ ධම්මා බොධිපාවනා;
තතුද්ධං නත්ථි අඤ්ඤත්‍ර, දළ්භං තත්ථ පතිට්ඨහ”.
166. ඉමෙ ධම්මෙ සම්මසනො, සභාවසරසලක්ඛණෙ;
ධම්මතෙජෙන වසුධා, දසසහස්සී පකම්පථ.
167. වලති රවති පථවී, උච්ඡ්‍යන්තංව පිළිතං;
තෙලයන්තෙ යථා වක්කං, එවං කම්පති මෙදති.
168. යාවතා පරිසා ආසි, බුද්ධස්ස පරිවෙසනෙ;
පවෙධමානා සා තත්ථ, මුච්ඡිතා සෙති භූමියං.
169. සටානෙකසහස්සානි, කුම්භීනඤ්ච සතා බහු;
සඤ්චුණ්ණමථිතා තත්ථ, අඤ්ඤමඤ්ඤං පසට්ටිතා.
170. උබ්බිග්ගා තසිතා භිතා, හන්තා බ්‍යාථිතමානසා;
මහාජනා සමාගම්ම, දීපඬ්ඤරමුපාගමුං.
171. “කිං භවිස්සති ලොකස්ස, කල්‍යාණමථ පාපකං;
සබ්බො උපද්දුතො ලොකො, තං විනොදෙහි වක්ඛුම”.
172. තෙසං තදා සඤ්ඤපෙසි, දීපඬ්ඤරො මහාමුනි;
“විසට්ඨා භොථ මා භෙථ **[භාථ (සබ්බත්ථ)]**, ඉමස්මිං පථවිකම්පනෙ.
173. “යමහං අජ්ජ බ්‍යාකාසිං, බුද්ධො ලොකෙ භවිස්සති;
එසො සම්මසති ධම්මං, පුබ්බකං ජිනසෙවිතං.
174. “තස්ස සම්මසනො ධම්මං, බුද්ධභූමිං අසෙසනො;
තෙනායං කම්පිතා පථවී, දසසහස්සී සදෙවකෙ”.
175. බුද්ධස්ස වචනං සුත්වා, මනො නිබ්බාසි තාවදෙ;
සබ්බෙ මං උපසඬ්ඤම්ම, පුනාපි අභිවන්දිසුං.
176. සමාදියිත්වා බුද්ධගුණං, දළ්භං කත්වාන මානසං;
දීපඬ්ඤරං නමස්සිත්වා, ආසනා වුට්ඨහිං තදා.
177. දිබ්බං මානුසකං පුජ්ථං, දෙවා මානුසකා උභො;
සමොකිරන්ති පුජ්ථෙහි, වුට්ඨහන්තස්ස ආසනා.
178. වෙදයන්ති ව තෙ සොත්ථිං, දෙවා මානුසකා උභො;
“මහන්තං පත්ථිතං තුය්හං, තං ලහස්සු යථිච්ඡිතං.
179. “සබ්බිතියො විචජ්ජන්තු, සොකො රොගො විනස්සතු;
මා තෙ භවන්ත්වන්තරායා **[භවන්ත්වන්තරායො (සි. ස්‍යා.)]**, චුස බිජ්ජං බොධිමුත්තමං.
180. “යථාපි සමයෙ පත්තෙ, පුජ්ථන්ති පුජ්ථිනො දුමා;
තථෙව ත්වං මහාවීර, බුද්ධඤ්ඤානෙ පුජ්ථසි.

181. “යථා යෙ කෙවි සම්බුද්ධා, පුරුශං දස පාරමී;
තථෙව ත්වං මහාවීර, පුරුශ දස පාරමී.
182. “යථා යෙ කෙවි සම්බුද්ධා, බොධිමණ්ඩමිති බුද්ධරො;
තථෙව ත්වං මහාවීර, බුද්ධස්ස ජිනබොධියං.
183. “යථා යෙ කෙවි සම්බුද්ධා, ධම්මවක්කං පවත්තස්ස;
තථෙව ත්වං මහාවීර, ධම්මවක්කං පවත්තය.
184. “පුණ්ණමායෙ යථා චන්දො, පරිසුද්ධො විරොචති;
තථෙව ත්වං පුණ්ණමනො, විරොච දසසහස්සියං.
185. “රාහුමුත්තො යථා සුරියො, තාපෙන අතිරොචති;
තථෙව ලොකා මුඤ්චිත්වා, විරොච සිරියා තුවං.
186. “යථා යා කාවි නදියො, ඔසරන්ති මහොදධිං;
එවං සදෙවකා ලොකා, ඔසරන්තු තවන්තිකෙ”.
187. තෙනි ථුතස්පසත්ථො සො, දස ධම්මෙ සමාදිය;
තෙ ධම්මෙ පරිපුරෙන්නො, පවනං පාවිසි තදාති.

සුමෙධපත්ථනාකථා නිව්ඨිතා.

3. දීපඬුකරබුද්ධවංසො

1. තදා තෙ භොජයිත්වාන, සසඬ්ඝං ලොකනායකං;
උපගච්ඡං සරණං තස්ස, දීපඬුකරස්ස සන්ථුනො.
2. සරණාගමනෙ කඤ්චි, නිවෙසෙසි තථාගතො;
කඤ්චි පඤ්චස්ස සිලෙස්ස, සිලෙ දසවිධෙ පරං.
3. කස්සචි දෙනි සාමඤ්ඤං, චතුරො ඵලමුත්තමෙ;
කස්සචි අසමෙ ධම්මෙ, දෙනි සො පටිසම්භිදා.
4. කස්සචි වරසමාපත්තියො, අට්ඨ දෙනි නරාසභො;
තිස්සො කස්සචි විජ්ජායො, ඡළභිඤ්ඤා පචෙච්ඡති.
5. තෙන යොගෙන ජනකායං, ඔවදති මහාමුනි;
තෙන චිත්ථාරිකං ආසි, ලොකනාථස්ස සාසනං.
6. මහාහත්ථසහක්ඛන්ධො , දීපඬුකරස්ස නාමකො;
බහු ජනෙ තාරයති, පරිමොචෙති දුග්ගතිං.
7. බොධනෙයාං ජනං දිස්වා, සතසහස්සෙපි යොජනෙ;
බණෙන උපගන්ත්වාන, බොධෙති තං මහාමුනි.
8. පඨමාභිසමයෙ බුද්ධො, කොට්ඨසතමබොධයි;
දුතියාභිසමයෙ නාටො, නචුතිකොට්ඨබොධයි.
9. යදා ච දෙවහවනම්භි, බුද්ධො ධම්මමදෙසයි;
නචුතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
10. සන්තිපාතා තයො ආසුං, දීපඬුකරස්ස සන්ථුනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො.
11. පුන නාරදකුටම්භි, පච්චෙකගතෙ ජිනෙ;
බිණ්ණසවා විතමලා, සමිංසු සතකොටියො.
12. යම්භි කාලෙ මහාවීරො, සුදස්සනසිලුවිවයෙ;
නවකොට්ඨසහස්සෙහි, පචාරෙසි මහාමුනි.
13. දසවිසසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු;
එකද්විත්තං අභිසමයා, ගණනානො අසඬ්ඛියා.
14. චිත්ථාරිකං බාහුජඤ්ඤං, ඉද්ධං ජීනං අහු තදා;
දීපඬුකරස්ස හගවතො, සාසනං සුවිසොධිතං.
15. චත්තාරි සතසහස්සානි, ඡළභිඤ්ඤා මහිද්ධිකා;
දීපඬුකරං ලොකවිදුං, පරිවාරෙන්නි සබ්බදා.
16. යෙ කෙචි තෙන සමයෙන, ජහන්ති මානුසං හවං;
අපත්තමානසා සෙබ්බා, ගරහිතා හවන්ති තෙ.
17. සුපුප්ඵීතං පාවචනං, අරහන්තෙහි තාදිහි;
බිණ්ණසවෙහි විමලෙහි, උපසොහති සබ්බදා.
18. නගරං රම්මවතී නාම, සුදෙවො නාම බත්තියො;
සුමෙධා නාම ජනිකා, දීපඬුකරස්ස සන්ථුනො.
19. දසවස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣ සො වසි [අජ්ඣාවසි ජිනො (සා. ක.)];
භංසා කොඤ්චා මයුරා ව, තයො පාසාදමුත්තමා.
20. තිණ්ණසතසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝකා;
පදුමා නාම සා නාරී, උසහක්ඛන්ධො අනුපො.
21. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්ඛමි;
අනුනදසමාසානි, පධානෙ පදහි ජිනො.
22. පධානවාරං වරිත්වාන, අබුජ්ඣි මානසං මුනි;
බ්‍රහ්මනා යාවිතො සන්තො, දීපඬුකරො මහාමුනි.

23. වත්ති වක්කං මහාවීරො, නන්දාරාමෙ සිරිසරෙ [\[සිරිධරෙ \(සි.\)\]](#);
නිසින්තො සිරිසමුලම්භි, අකා තිත්ථියමද්දනං.
24. සුමඬිගලො ව තිස්සො ව, අභෙසුං අග්ගසාවකා;
සාගතො [\[සොභිතො \(ක.\)\]](#) නාමුපට්ඨාකො, දීපඬිකරස්ස සන්ථුතො.
25. නන්දා වෙව සුනන්දා ව, අභෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, පිප්ඵලීති පවුච්චති.
26. තපුස්සහල්ලිකා [\[තපස්සුහල්ලිකා \(සි.\)\]](#) නාම, අභෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
සිරිමා කොණා උපට්ඨිකා, දීපඬිකරස්ස සන්ථුතො.
27. අසිතිහත්ථමුඛිබ්බො, දීපඬිකරො මහාමුනි;
සොහති දීපරුක්ඛොව, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.
28. සතසහස්සවස්සානි, ආයු තස්ස මහෙසිතො;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
29. ජොතයිත්ථාන සද්ධම්මං, සන්තාරෙත්ථා මහාජනං;
ජලිත්ථා අග්ගික්ඛන්ධොව, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
30. සා ව ඉද්ධි සො ව යසො, තානි ව පාදෙසු වක්කරතනානි;
සබ්බං තමන්තරහිතං [\[සමන්තරහිතං \(සි. සා. ක.\)\]](#), නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා [\[සබ්බසඬ්ඛාරානි \(සබ්බත්ථ\)\]](#).
31. දීපඬිකරො ජිනො සත්ථා, නන්දාරාමම්භි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ජිනථුපො, ඡත්තිංසුඛිබ්බෙධයොජනොති.

දීපඬිකරස්ස භගවතො වංසො පඨමො.

4. කොණ්ඩඤ්ඤබුද්ධවංසො

1. දීපච්ඡායාං අපරෙත, කොණ්ඩඤ්ඤො නාම නායකො;
අනන්තතෙජො අමිතයසො, අප්පමෙයොදා දුරාසදො.
2. ධරණුපමො ධමනෙන, සීලෙන සාගරුපමො;
සමාධිනා මෙරුපමො, ඤාණෙන ගගනුපමො.
3. ඉන්ද්‍රියබලබොජ්ඣාදිග-මග්ගසම්මුඛපකාසනං;
පකාසෙසි සදා බුද්ධො, භිතය සබ්බපාණිනං.
4. ධම්මවක්කං පවත්තෙන්තෙ, කොණ්ඩඤ්ඤෙ ලොකනායකෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
5. තතො පරමිපි දෙසෙන්තෙ, නරමරුතං සමාගමෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
6. තිත්ථියෙ අභිමද්දන්තො, යදා ධම්මදෙසයි;
අසිතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං, කොණ්ඩඤ්ඤස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තානා තාදිනං.
8. කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො;
දුතියො කොට්ඨසහස්සානං, තතියො නවුතිකොට්ඨං.
9. අහං තෙන සමයෙන, විජිතාචී නාම ඛත්තියො;
සමුද්දං අත්තමන්තෙන, ඉස්සරියං චත්තයාමහං.
10. කොට්ඨසතසහස්සානං, විමලානං මහෙසිනං;
සහ ලොකග්ගනාථෙන, පරමන්තෙන තප්පයං.
11. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, කොණ්ඩඤ්ඤො ලොකනායකො;
“අපරිමෙයයිතො කප්පෙ, බුද්ධො ලොකෙ භවිස්සති.
12. “පධානං පදහිත්වාන, කත්වා දුක්ඛරුකාරිකං;
අස්සත්ථමුලෙ සම්බුද්ධො, බුද්ධස්සති මහායසො.
13. “ඉමස්ස ජනිකා මාතා, මායා නාම භවිස්සති;
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං භෙස්සති ගොතමො.
14. “කොලිතො උපතිස්සො ව, අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා;
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො, උපට්ඨස්සතිමං ජිනං.
15. “බෙමා උප්පලවණ්ණො ව, අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, අස්සත්ථොති පවුච්චති.
16. “චිත්තො ව භත්ථාලවකො, අග්ගා භෙස්සන්තුපට්ඨකා;
නන්දමාතා ව උත්තරා, අග්ගා භෙස්සන්තුපට්ඨකා;
ආයු වස්සසතං තස්ස, ගොතමස්ස යසස්සිතො”.
17. ඉදං සුත්වාන චචනං, අසමස්ස මහෙසිනො;
ආමොදිතා නරමරු, බුද්ධබිජං කිර අයං.
18. උක්ඛට්ඨිසද්දා චත්තන්ති, අප්පොටෙන්ති භසන්ති ව;
කතඤ්ඤා නමස්සන්ති, දසසහස්සිදෙවතා.
19. “යදිමස්ස ලොකනාථස්ස, විරජ්ඣස්සාම සාසනං;
අනාගතම්හි අද්ධානෙ, භෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං.
20. “යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා, පටිතිත්ථං විරජ්ඣය;
භෙට්ඨාතිත්ථෙ ගහෙන්වාන, උත්තරන්ති මහානදිං.
21. “ඵවමෙව මයං සබ්බෙ, යදි මුඤ්ඤාමිමං ජිනං;
අනාගතම්හි අද්ධානෙ, භෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
22. තස්සාහං චචනං සුත්වා, භියොදා චිත්තං පසාදයං;
තමෙව අත්ථං සාධෙන්තො, මහාරජ්ජං ජිනෙ අදං;

මහාරජජං දදිත්වාන [වජ්ජින (සී.)], පබ්බතං තස්ස සන්තිකෙ.

23. සුත්තන්තං විනයඤ්චාපි, නවඛිගං සත්ථුසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණිත්වාන, සොහයිං ජිනසාසනං.
24. තත්ථජපමත්තො විහරන්තො, නිසජ්ජට්ඨානවඛිකමෙ;
අභිඤ්ඤාපාරමිං ගන්ත්වා, බ්‍රහ්මලොකමගඤ්ජහං.
25. නගරං රම්මවතී නාම, සුනන්දො නාම ඛත්තියො;
සුජාතා නාම ජනිකා, කොණ්ඩඤ්ඤස්ස මහෙසිනො.
26. දසවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසී [අගාරමජ්ඣෙ ව සො වසී (සා.)];
සුචි සුරුචි සුභො ව, තයො පාසාදමුත්තමා.
27. තිණිසතසහස්සානි, නාරියො සමලඛිකතා;
රුච්ඡෙචි නාම නාරි, විජිතසෙනො අනුජො.
28. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමි;
අනුනදසමාසානි, පධානං පදගී ජිනො.
29. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සන්තො, කොණ්ඩඤ්ඤො ද්විපදුත්තමො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, දෙවානං නගරුත්තමෙ.
30. හද්දො වෙව සුහද්දො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
අනුරුද්ධො නාමුපට්ඨාකො, කොණ්ඩඤ්ඤස්ස මහෙසිනො.
31. තිස්සා ව උපතිස්සා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සාලකලායාණිකො බොධි, කොණ්ඩඤ්ඤස්ස මහෙසිනො.
32. සොණො ව උපසොණො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
නන්දා වෙව සිරිමා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
33. සො අට්ඨාසීති හත්ථානි, අච්චුග්ගතො මහාමුනි;
සොහතෙ උඨරාජාව සූරියො මජ්ඣන්තිකෙ යථා.
34. වස්සසතසහස්සානි , ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
35. බිණ්ණසවෙහි විමලෙහි, විචිත්තා ආසි මෙදනි;
යථා ගගනමුළුහි, එවං සො උපසොහථ.
36. තෙපි නාගා අජ්ජමෙය්‍යා, අසඬ්ඛොහා දුරාසදා;
විජ්ජුපාතංව දස්සෙත්වා, නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
37. සා ව අතුලියා ජිනස්ස ඉද්ධි, ඤාණපරිභාවිතො ව සමාධි;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
38. කොණ්ඩඤ්ඤො පවරො බුද්ධො, වන්දාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙව වෙනියො විත්තො, සත්ත යොජනමුස්සිතොති.

කොණ්ඩඤ්ඤස්ස හගවතො වංසො දුතියො.

5. මඩගලබුද්ධවංසො

1. කොණ්ඩඤ්ඤස්ස අපරෙත, මඩගලො නාම නායකො;
තමං ලොකෙ නිහන්ත්වාන, ධම්මොක්කමභිධාරයි.
2. අතුලාසි පභා තස්ස, ජිනෙහඤ්ඤෙහි උත්තරිං;
චන්දසුරියපභං හන්ත්වා, දසසහස්සි විරොචති.
3. සොපි බුද්ධො පකාසෙසි, චතුරො සච්චවරුත්තමෙ;
තෙ තෙ සච්චරසං පීත්වා, විනොදෙන්ති මහාතමං.
4. පත්වාන බොධිමතුලං, පයමෙ ධම්මදෙසනෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු.
5. සුරින්දදෙවහවනෙ , බුද්ධො ධම්මමදෙසයි;
තදා කොට්ඨසහස්සානං [\[නවකොට්ඨසහස්සානං \(සී.\)\]](#), දුතියො සමයො අහු.
6. යදා සුනන්දො චක්කවත්තී, සම්බුද්ධං උපසඬ්ඨමි;
තදා ආහනි සම්බුද්ධො, ධම්මහෙරිං වරුත්තමං.
7. සුනන්දස්සානුවරා ජනතා, තදාසු නවුතිකොටියො;
සබ්බෙපි තෙ නිරවසෙසා, අහෙසුං එහි භික්ඛුකා.
8. සන්නිපාතා තයො ආසුං, මඩගලස්ස මහෙසිනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පයමො ආසි සමාගමො.
9. දුතියො කොට්ඨසතසහස්සානං, තතියො නවුතිකොටිනං;
බිණ්ණාසවානං විමලානං, තදා ආසි සමාගමො.
10. අහං තෙන සමයෙන, සුරුචී නාම බ්‍රාහ්මණො;
අජ්ඣායකො මන්තධරො, තිණ්ණං වෙදාන පාරගු.
11. තමහං උපසඬ්ඨමිම, සරණං ගන්ත්වාන සත්ථුනො;
සම්බුද්ධප්පමුඛං සඬ්ඝං, ගන්ධමාලෙන පූජයිං;
පූජෙත්වා ගන්ධමාලෙන, ගවපානෙන තප්පයිං.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, මඩගලො ද්විපදුත්තමො;
“අපරිමෙය්‍යතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “පඤ්ඤාං පදනිත්වානං, උප්පය්‍යා චන්තිං පසාදස්සි;
තස්සාපි චචන්තිං සුත්වා, භික්ඛුසංඝො චන්තිං පසාදස්සි;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දස පාරමිපුරියා.
14. තදා පිතිමනුබ්‍රහන්තො, සම්බොධිවරපත්තියා;
බුද්ධෙ දත්වාන මං ගෙහං, පබ්බජිං තස්ස සන්නිකෙ.
15. සුත්තන්තං විනයඤ්චාපි, නවධිගං සත්ථුසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණිත්වා, සොභයිං ජිනසාසනං.
16. තත්ථප්පමත්තො විහරන්තො, බ්‍රහ්මං භාවෙන්ව භාවනං;
අභිඤ්ඤාපාරමීං ගන්ත්වා, බ්‍රහ්මලොකමගච්ඡහං.
17. උත්තරං නාම නගරං, උත්තරො නාම බත්තියො;
උත්තරා නාම ජනිකා, මඩගලස්ස මහෙසිනො.
18. නවචස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
යසවා සුවිමා සිරිමා, තයො පාසාදමුත්තමා.
19. සමතිංසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඨකතා;
යසවතී නාම නාරී, සිවලො නාම අනුජො.
20. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, අස්සයානෙන නික්ඛමී;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදහී ජිනො.
21. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්නො, මඩගලො නාම නායකො;
චන්ති චක්කං මහාවීරො, වනෙ සිරිවරුත්තමෙ.
22. සුදෙවො ධම්මසෙනො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
පාලිතො නාමුපට්ඨාකො, මඩගලස්ස මහෙසිනො.
- 23.

24. සිවලා ව අසොකා ව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස භගවතො, නාගරුක්ඛොති වුවිවති.
25. නන්දො වෙව විසාබො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
අනුලා වෙව සුතනා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
26. අට්ඨාසිති රතනානි, අවුග්ගතො මහාමුනි;
තතො නිද්ධාවතී රංසි, අනෙකසතසහස්සියො.
27. නවුතිවස්සසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
28. යථාපි සාගරෙ උග්ග්, න සක්කා තා ගණෙතුයෙ;
තථෙව සාවකා තස්ස, න සක්කා තෙ ගණෙතුයෙ.
29. යාව අට්ඨාසි සම්බුද්ධො, මඬගලො ලොකනායකො;
න තස්ස සාසනෙ අත්ථි, සකිලෙසමරණං [\[සංකිලෙසමරණං \(සි.\)\]](#) තදා.
30. ධම්මොක්කං ධාරයිත්වාන, සන්තාරෙත්වා මහාජනං;
ජලිත්වා ධුමකෙතුව, නිබ්බුතො සො මහායසො.
31. සඬ්ඛාරානං සභාවත්ථං, දස්සයිත්වා සදෙවකෙ;
ජලිත්වා අග්ගික්ඛන්ධොව, සුරියො අත්ථඬගතො යථා.
32. උය්‍යානෙ වස්සරෙ නාම, බුද්ධො නිබ්බාසි මඬගලො;
තත්ථෙවස්ස ජිනපුපො, තිංසයොජනමුග්ගතොති.

මඬගලස්ස භගවතො වංසො තතියො.

6. සුමනබුද්ධවංසො

1. මඬිගලස්ස අපරෙත, සුමනො නාම නායකො;
සබ්බධම්මෙහි අසමො, සබ්බසත්තානමුත්තමො.
2. තදා අමතහෙරිං සො, ආහනී මෙබලෙ පුරෙ;
ධම්මසඬ්ඛසමායුත්තං, නවඬ්ගං ජිනසාසනං.
3. නිජ්ජිනිත්වා කිලෙසෙ සො, පත්වා සම්බොධිමුත්තමං;
මාපෙසි නගරං සත්ථා, සද්ධම්මපුරවරුත්තමං.
4. නිරන්තරං අකුට්ඨං, උජුං චිපුලචිත්ථනං;
මාපෙසි සො මහාවීරී, සතිපට්ඨානවරුත්තමං.
5. එලෙ චත්තාරි සාමඤ්ඤෙ, චතස්සො පටිසම්භිදා;
ඡළභිඤ්ඤාට්ඨසමාපත්තී, පසාරෙසි තත්ථ වීරීයං.
6. යෙ අප්පමත්තා අබ්බො, හිරිවිරියෙහුපාගතා;
තෙ තෙ ඉමෙ ගුණවරෙ, ආදියන්ති යථා සුඛං.
7. එවමෙනෙත යොගෙන, උද්ධරන්තො මහාජනං;
බොධෙසි පඨමං සත්ථා, කොට්ඨසතසහස්සියො.
8. යම්හි කාලෙ මහාවීරො, ඔවදී තිත්ථියෙ ගණෙ;
කොට්ඨසතසහස්සියංසු [කොට්ඨසතසහස්සානි (සා. ක.), කොට්ඨසතසහස්සානං (ක.)], දුතියෙ ධම්මදෙසනෙ.
9. යදා දෙවා මනුස්සා ව, සමග්ගා එකමානසා;
නිරොධපඤ්ඤං පුච්ඡිංසු, සංසයඤ්චාපි මානසං.
10. තදාපි ධම්මදෙසනෙ, නිරොධපරිදීපනෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
11. සන්තිපාතා තයො ආසුං, සුමනස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තානා තාදිනං.
12. වස්සංචුත්ථස්ස භගවතො, අභිසුට්ඨෙ පචාරණෙ;
කොට්ඨසතසහස්සෙහි, පචාරෙසි තථාගතො.
13. තතොපරං සන්තිපාතෙ, විමලෙ කඤ්චනපබ්බතෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
14. යදා සක්කො දෙවරාජා, බුද්ධදස්සනුපාගමී;
අසීතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො.
15. අහං තෙන සමයෙන, නාගරාජා මහිද්ධිකො;
අතුලො නාම නාමෙන, උස්සන්තකුසලසඤ්චයො.
16. තදාහං නාගභාවනා, නික්ඛමිත්වා සඤ්ඤාතිහි;
නාගානං දිබ්බකුරියෙහි, සසඬ්ඝං ජිනමුපට්ඨහිං.
17. කොට්ඨසතසහස්සානං, අන්තපානෙන තප්පයිං;
පච්චෙකදුස්සයුගං දත්වා, සරණං තමුපාගමිං.
18. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සුමනො ලොකනායකො;
“අපරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
19. “පට්ඨාකං පදනිත්වාකං... ඉප්පියං භෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
20. තස්සාපි වචනං සුත්වා, භික්ඛුස්සාම පසාදස්සා;
උත්තරිං වතමධ්ට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
21. නගරං මෙබලං නාම [මෙබලං නාම නගරං (සි. සා.)], සුදත්තො නාම ඛත්තියො;
සිරිමා නාම ජනිකා, සුමනස්ස මහෙසිනො.
22. නවචස්සසහස්සානි , අගාරං අප්ඤ්ඤා සො වසි;
වන්දො සුවන්දො වටංසො ව, තයො පාසාදමුත්තමා.
23. තෙසට්ඨිසතසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝකා;
වටංසිකා නාම නාරී, අනුපමො නාම අනුජො.

24. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්බ්මි;
අනුනදසමාසානි, පධානං පදහී ජිනො.
25. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සන්තො, සුමනො ලොකනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, මෙබලෙ පුරමුත්තමෙ.
26. සරණො භාවිතත්තො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
උදෙනො නාමුපට්ඨාකො, සුමනස්ස මහෙසිනො.
27. සොණා ව උපසොණා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සොපි බුද්ධො අමිතයසො, නාගමුලෙ අබුජ්ඣුට්ඨං.
28. වරුණො වෙව සරණො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
වාලා ව උපවාලා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
29. උච්චත්තනෙන [උච්චතරෙන (ක.)] සො බුද්ධො, නවුතිහත්ථමුග්ගතො;
කඤ්ඤවනග්ගිසසඨකාසො, දසසහස්සි වීරොවති.
30. නවුතිවස්සසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනනං බහුං.
31. තාරණියෙ තාරයිත්වා, බොධනියෙ ව බොධයි;
පරිනිබ්බායි සම්බුද්ධො, උචරාජාව අත්ථමි.
32. තෙ ව ඛිණාසවා භික්ඛු, සො ව බුද්ධො අසාදිසො;
අතුලජ්ජහං දස්සයිත්වා, නිබ්බුතා යෙ මහායසා.
33. තඤ්ච ඤාණං අතුලියං, තානි ව අතුලානි රතනානි;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඨිකාරා.
34. සුමනො යසධරො බුද්ධො, අභිගාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙව තස්ස ජිනජුපො, වතුයොජනමුග්ගතොති.

සුමනස්ස භගවතො වංසො චතුත්ථො.

7. රෙවතබුද්ධවංසො

1. සුමනස්ස අපරෙන, රෙවතො නාම නායකො;
අනුපමො අසදිසො, අතුලො උත්තමො ජිනො.
2. සොපි ධම්මං පකාසෙසි, බ්‍රහ්මුනා අභියාවිනො;
බන්ධධාතුවචත්ථානං, අප්පචත්තං භවාහවෙ.
3. තස්සාභිසමයා තිණි, අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ;
ගණනාය න චත්තබ්බො, පයමාභිසමයො අහු.
4. යදා අරින්දමං රාජං [\[රාජානං \(ක.\)\]](#), විනෙසි රෙවතො මුනි;
තදා කොට්ඨසභස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. සත්තාහං පටිසල්ලානා, වුට්ඨතිත්වා නරාසභො;
කොට්ඨසතං නරමරුනං, විනෙසි උත්තමෙ ඵලෙ.
6. සන්නිපාතා තයො ආසුං, රෙවතස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සුවිමුත්තාන තාදිනං.
7. අතික්කන්තා ගණනපථං, පයමං යෙ සමාගතා;
කොට්ඨසතභස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
8. යොපි [\[යො සො \(සා. ක. ක.\)\]](#) පඤ්ඤාය අසමො, තස්ස චක්කානුවත්තකො;
සො තදා බ්‍යාධිතො ආසි, පත්තො ජීවිතසංසයං.
9. තස්ස ගිලානපුච්ඡාය, යෙ තදා උපගතා මුනි;
කොට්ඨසභස්සා අරහන්තො, තතියො ආසි සමාගමො.
10. අහං තෙන සමයෙන, අතිදෙවො නාම බ්‍රාහ්මණො;
උපගන්ත්වා රෙවතං බුද්ධං, සරණං තස්ස ගඤ්ජහං.
11. තස්ස සීලං සමාධිඤ්ච, පඤ්ඤාගුණමනුත්තමං;
ථොමයිත්වා යථාථාමං, උත්තරියමදාසහං.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, රෙවතො ලොකනායකො;
“අපරිමෙයයිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “පධානං පදනිත්වානං, ප්‍රභංගස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාපි චචන්ද්‍රස්සත්ථා, භිජ්‍යො චිත්තං ප්‍රසාදයං;
උත්තරිං චතමධිවයාසිං, දසපාරමිපුරියා.
15. තදාපි තං බුද්ධධම්මං, සරිත්වා අනුබුහසිං;
ආහරිස්සාමි තං ධම්මං, යං මය්හං අභිපත්ථිතං.
16. නගරං සුධඤ්ඤවතී නාම [\[සුධම්මකං නාම \(සී.\), සුධඤ්ඤකං නාම \(සා.\)\]](#), විපුලො නාම බත්තියො;
විපුලා නාම ජනිකා, රෙවතස්ස මහෙසිනො.
17. ඡ ව චස්සභස්සානි [\[ඡබ්බස්සභස්සානි \(සී. සා.\)\]](#), අගාරං අජ්ඣ සො චසි;
සුදස්සනො රතනග්ගි, ආවෙලො ව විභුසිතො;
පුඤ්ඤකම්මාභිනිබ්බත්තා, තයො පාසාදමුත්තමා.
18. තෙත්තිංස ච සභස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝකතා;
සුදස්සනා නාම නාරී, වරුණො නාම අනුජො.
19. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමී;
අනුනසත්තමාසානි, පධානං පදනී ජිනො.
20. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්නො, රෙවතො ලොකනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, වරුණාරාමෙ සිරිසරෙ.
21. වරුණො බ්‍රහ්මදෙවො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සම්භවො නාමුපට්ඨාකො, රෙවතස්ස මහෙසිනො.
22. හද්දා වෙච සුහද්දා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සොපි බුද්ධො අසමසමො, නාගමුලෙ අබුජ්ඣුථ.
23. පදුමො කුඤ්ජරො වෙච, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා;
සිරිමා වෙච යසවතී, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.

24. උච්චත්තනෙන සො බුද්ධො, අසිනිහත්ථමුග්ගතො;
ඔභාසෙනි දිසා සබ්බා, ඉන්දකෙතුව උග්ගතො.
25. තස්ස සරිරෙ නිබ්බත්තා, පභාමාලා අනුත්තරා;
දිවා වා යදි වා රත්තිං, සමන්තා ඵරති යොජනං.
26. සට්ඨිවස්සසහස්සානි, ආයු ච්ඡ්ඡති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
27. දස්සයිත්වා බුද්ධබලං, අමතං ලොකෙ පකාසයං;
නිබ්බාසි අනුපාදානො, යථග්ගුපාදානසඬ්ඨයා.
28. සො ච කායො රතනනිභො, සො ච ධම්මො අසාදිසො;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඨාරා.
29. රෙවතො යසධරො බුද්ධො, නිබ්බුතො සො මහාජුරෙ;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසි, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

රෙවතස්ස භගවතො චංසො පඤ්චමො.

8. සොහිතබුද්ධවංසො

1. රෙවතස්ස අපරෙත, සොහිතො නාම නායකො;
සමාහිතො සන්තචිත්තො, අසමො අප්පටිපුග්ගලො.
2. සො ජිනො සකගෙහමිහි, මානසං විනිවත්තයි;
පත්ථාන කෙවලං බොධිං, ධම්මවක්කං පවත්තයි.
3. යාව හෙට්ඨා අවිචිතො, භවග්ගා වාපි උද්ධතො;
එත්ථන්තරෙ එකපරිසා, අහොසි ධම්මදෙසනෙ.
4. තාය පරිසාය සම්බුද්ධො, ධම්මවක්කං පවත්තයි;
ගණනාය න වත්තබ්බො, පට්ඨානසමයො අහු.
5. තතො පරමිපි දෙසෙන්නෙ, මරුනඤ්ච සමාගමෙ;
නචුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාහිසමයො අහු.
6. පුනාපරං රාජපුත්තො, ජයසෙනො නාම ඛත්තියො;
ආරාමං රොපයිත්ථාන, බුද්ධෙ නියාදයි තදා.
7. තස්ස යාගං පකිත්තෙන්තො, ධම්මං දෙසෙසි වක්ඛමා;
තදා කොට්ඨසහස්සානං, තතියාහිසමයො අහු.
8. සන්නිපාතා තයො ආසුං, සොහිතස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
9. උග්ගතො නාම සො රාජා, දානං දෙනි නරුත්තමෙ;
තමිහි දානෙ සමාගඤ්ජුං, අරහන්තා **[අරහතං (ක.)]** සතකොට්ඨො.
10. පුනාපරං පුරගණො **[පුරගණො (ක.)]**, දෙනි දානං නරුත්තමෙ;
තදා නචුතිකොට්ඨං, දුතියො ආසි සමාගමො.
11. දෙවලොකෙ වසිත්ථාන, යදා ඔරොහනී ජිනො;
තදා අසිතිකොට්ඨං, තතියො ආසි සමාගමො.
12. අහං තෙන සමයෙන, සුජාතො නාම බ්‍රාහ්මණො;
තදා සසාවකං බුද්ධං, අන්තපානෙන තප්පයි.
13. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සොහිතො ලොකනායකො;
“අපරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
14. “පට්ඨානං පුද්ගලිකං, භවිස්සාමි සම්මුද්ධා ඉමං”.
තස්සාපි වචනං සුත්ථා; භවිස්සාමි සම්මුද්ධා, ඉමං”.
තමෙවත්ථමනුප්පත්තියා, උග්ගං ධිතිමකාසහං.
16. සුධම්මං නාම නගරං, සුධම්මො නාම ඛත්තියො;
සුධම්මා නාම ජනිකා, සොහිතස්ස මහෙසිනො.
17. නවවස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
කුමුදො නාළිනො පදුමො, තයො පාසාදමුත්තමා.
18. සත්තතිස්සසහස්සානි, නාරියො සමලඬිකතා;
මණිලා **[මබ්ලා (අට්ඨ.), සමබ්ගි (සි.), මකිලා (භ්‍යා. ක.)]** නාම සා නාරී, සිහො නාමාසි අත්‍රජො.
19. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, පාසාදෙනාහිනික්ඛමි;
සත්තාහං පට්ඨානවාරං, වරිත්ථා පුරිසුත්තමො.
20. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්තො, සොහිතො ලොකනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, සුධම්මයානමුත්තමෙ.
21. අසමො ව සුනෙත්තො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
අනොමො නාමුපට්ඨාකො, සොහිතස්ස මහෙසිනො.
22. නකුලා ව සුජාතා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බුජ්ඣමානො ව සො බුද්ධො, නාගමුලෙ අබුජ්ඣංථ.
23. රම්මො වෙව සුදත්තො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
නකුලා වෙව විත්තා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.

24. අට්ඨපණ්ණාසරතනං, අවුත්ථගතො මහාමුනි;
ඔහාසෙනි දිසා සබ්බා, සතරංසිව උග්ගතො.
25. යථා සුචුල්ලං පවනං, නානාගන්ධෙහි ධූපිතං;
තථෙව තස්ස පාවචනං, සීලගන්ධෙහි ධූපිතං.
26. යථාපි සාගරො නාම, දස්සනෙන අතජ්ජියො;
තථෙව තස්ස පාවචනං, සවණෙන අතජ්ජියං.
27. නවුත්ථස්සසහස්සානි , ආයු වජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
28. ඔවාදං අනුසිට්ඨිඤ්ච, දත්වාන සෙසකෙ ජනෙ;
හුතාසනොව තාපෙත්වා, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
29. සො ව බුද්ධො අසමසමො, තෙපි සාවකා බලජ්ජත්තා;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසංඛාරා.
30. සොහිතො වරසම්බුද්ධො, සිහාරාමම්හි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසි, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

සොහිතස්ස භගවතො වංසො ඡට්ඨො.

9. අනොමදස්සිබුද්ධවංසො

1. සොභිතස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
අනොමදස්සි අමිතයසො, තෙජස්සි දුරතික්කමො.
2. සො ඡෙත්වා ඛන්ධනං සබ්බං, විද්ධංසෙත්වා තයො භවෙ;
අනිවත්තිගමනං මග්ගං, දෙසෙසි දෙවමානුසෙ.
3. සාගරොව අසඬ්ඛොහො, පබ්බතොව දුරාසදො;
ආකාසොව අනන්තො සො, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.
4. දස්සනෙනපි තං බුද්ධං, තොසිතා හොත්ති පාණිනො;
ඛ්‍යාහරන්තං ගිරං සුත්වා, අමතං පාපුණන්ති තෙ.
5. ධම්මාභිසමයො තස්ස, ඉද්ධො ඵීතො තදා අහු;
කොට්ඨසානානි අභිසම්භු, පයමෙ ධම්මදෙසනෙ.
6. තතො පරං අභිසමයෙ, වස්සන්තෙ ධම්මවුට්ඨියො;
අසිතිකොට්ඨොභිසම්භු, දුතියෙ ධම්මදෙසනෙ.
7. තතොපරඤ්ඨි වස්සන්තෙ, තප්පයන්තෙ ච පාණිනං;
අට්ඨසත්තතිකොට්ඨං, තතියාභිසමයො අහු.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං, තස්සාපි ච මහෙසිනො;
අභිඤ්ඤාබලප්පත්තානං, පුජ්ථිතානං විමුත්තියා.
9. අට්ඨසත්තසහස්සානං, සන්තිපාතො තදා අහු;
පභීතමදමොභානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
10. සත්තසත්තසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො;
අනඬ්ගණානං චිරජානං, උපසන්තාන තාදිනං.
11. ඡන්තං සත්තසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො;
අභිඤ්ඤාබලප්පත්තානං, නිබ්බූතානං තපස්සිනං.
12. අහං තෙන සමයෙන, යක්ඛො ආසි මහිද්ධිකො;
තෙකානං යක්ඛකොට්ඨං, වසවත්තිමිහි ඉස්සරො.
13. තදාපි තං බුද්ධවරං, උපගන්ත්වා මහෙසිනං;
අන්තපානෙන තප්පෙසිං, සසඬ්ඝං ලොකනායකං.
14. සොපි මං තදා ඛ්‍යාකාසි, විසුද්ධනායනො මුනි;
“අපරිමෙයයිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
15. “පඬාකං පදහිත්වානං; ජෙට්ඨො හෙස්සාමි සම්මුඛා ඉමං”.
16. තස්සාපි වචනං සුත්වා; භට්ඨියො සංවිග්ගමානසො;
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරම්පුරියා.
17. නගරං වන්දවතී නාම, යසවා නාම ඛත්තියො;
මාතා යසොධරා නාම, අනොමදස්සිස්ස සත්ථුනො.
18. දසවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
සිරි උපසිරි වඩ්ඪො, තයො පාසාදමුත්තමා.
19. තෙව්සතිසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝකා;
සිරිමා නාම සා නාරී, උපවාණො නාම අනුජො.
20. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, සිව්කායාභිනික්ඛමි;
අනුනදසමාසානි, පධානං පදහි ජිනො.
21. බ්‍රහ්මුතා යාවිතො සන්තො, අනොමදස්සි මහාමුනි;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, උය්‍යානෙ සො සුදස්සනෙ [සුදස්සනුය්‍යානමුත්තමෙ (සා. කං.)].
22. නිසහො ච අනොමො ච [අසොකො ච (සි.)], අහෙසුං අග්ගසාවකා;
වරුණො නාමුපට්ඨාකො, අනොමදස්සිස්ස සත්ථුනො.
23. සුන්දරී ච සුමනා ච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, අජ්ජුනොති පවුච්චති.

24. නන්දිවඬියෝ සිරිවඬියෝ, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
උප්පලා වෙව පදුමා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
25. අට්ඨපණ්ණාසරතනං , අවිචුග්ගතො මහාමුනි;
පහා නිද්ධාවතී තස්ස, සතරංසිව උග්ගතො.
26. වස්සසතසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනනං බහුං.
27. සුපුප්ඵිතං පාවචනං, අරහන්තෙහි තාදිහි;
වීතරාගෙහි විමලෙහි, සොහිත්ථ ජිනසාසනං.
28. සො ව සත්ථා අමිතයසො, යුගානි තානි අතුලියානි;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
29. අනොමදස්සි ජිනො සත්ථා, ධම්මාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ජිනචූපො, උබ්බෙධො පඤ්චවිසතිති.

අනොමදස්සිස්ස හගවතො වංසො සත්තමො.

10. පද්‍යමබුද්ධවංසො

1. අනොමදස්සිස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපද්‍යත්තමො;
පද්‍යමො නාම නාමෙන, අසමො අප්පටිපුග්ගලො.
2. තස්සාපි අසමං සීලං, සමාධිපි අනන්තකො;
අසඬ්ඛෙය්‍යං ඤාණවරං, විමුක්තිපි අනුපමා.
3. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, ධම්මචක්කප්පවත්තනො;
අභිසමයා තයො ආසුං, මහාතමපවාහනා.
4. පය්මාභිසමයෙ බුද්ධො, කොට්ඨසතමබොධයි;
දුතියාභිසමයෙ ධිරො, නවුතිකොට්මබොධයි.
5. යදා ව පද්‍යමො බුද්ධො, ඔවදී සකමත්‍රජං;
තදා අසිතිකොට්ඨං, තතියාභිසමයො අහු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං, පද්‍යමස්ස මහෙසිනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පය්මො ආසි සමාගමො.
7. කථිතත්ථාරසමයෙ , උප්පන්නෙ කථිතවිවරෙ;
ධම්මසෙනාපතිත්ථාය, භික්ඛු සිඬ්ඛිංසු [යාචිංසු (ක.)] විවරං.
8. තදා තෙ විමලා භික්ඛු, ජලභිඤ්ඤා මහිද්ධිකා;
තිණ්ණ සතසහස්සානි, සමිංසු අපරාජිතා.
9. පුනාපරං සො නරාසහො [නරවුසහො (සා. ක.)], පවනෙ වාසං උපාගමී;
තදා සමාගමො ආසි, ද්වින්නං සතසහස්සිනං.
10. අහං තෙන සමයෙන, සීහො ආසිං මීගාධිභු;
විවෙකමනුබුහන්තං , පවනෙ අද්දසං ජිනං.
11. වන්දිත්වා සිරසා පාදෙ, කත්වාන තං පදක්ඛිණං;
තික්ඛන්තුං අභිනාදිත්වා, සත්තාහං ජිනමුපට්ඨහං.
12. සත්තාහං වරසමාපත්තියා, වුට්ඨහිත්වා තථාගතො;
මනසා චිත්තයිත්වාන, කොට්ඨික්ඛු සමානයි.
13. තදාපි සො මහාවීරො, තෙසං මජ්ඣෙකෙ වියාකරි;
“අපරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො හවිස්සති.
14. “පද්‍යමං පද්‍යන්තිවාන, භික්ඛො චිත්තං පියාදස්සි,
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.”
16. වම්පකං නාම නගරං, අසමො නාම ඛත්තියො;
අසමා නාම ජනිකා, පද්‍යමස්ස මහෙසිනො.
17. දසවස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣු සො වසි;
නන්දාවසුයසුත්තරා , තයො පාසාදමුත්තමා.
18. තෙත්තිංස ව සහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝකතා;
උත්තරා නාම සා නාරි, රම්මො නාමාසි අත්‍රපො.
19. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමී;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදභී ජිනො.
20. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සන්නො, පද්‍යමො ලොකනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, ධනඤ්චුය්‍යානමුත්තමෙ.
21. සාලො ව උපසාලො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
වරුණො නාමුපට්ඨාකො, පද්‍යමස්ස මහෙසිනො.
22. රාධා වෙව සුරාධා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස හගවතො, මහාසොණොති වුච්චති.
23. භියොයා වෙව අසමො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
රුචී ව නන්දරාමා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.

24. අට්ඨපණ්ණාසරතනං, අව්චුග්ගතො මහාමුනි;
පහා නිද්ධාවතී තස්ස, අසමා සබ්බසො දිසා.
25. චන්දප්පහා සුරියප්පහා, රතනග්ගිමණිප්පහා;
සබ්බාපි තා හතා භොන්ති, පත්වා ජීනපභුත්තමං.
26. චස්සසතසහස්සානි, ආයු වීජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
27. පරිපක්කමානසෙ සත්තෙ, බොධයිත්වා අසෙසතො;
සෙසකෙ අනුසාසිත්වා, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
28. උරගොච තචං ජිණ්ණං, වද්ධපත්තංච පාදපො;
ජහිත්වා සබ්බසඬ්ඛාරෙ, නිබ්බුතො සො යථා සිඬි.
29. පදුමො ජීනවරො සත්ථා, ධම්මාරාමම්හි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසී, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

පදුමස්ස භගවතො වංසො අට්ඨමො.

11. නාරදබුද්ධවංසො

1. පදුමස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
නාරදො නාම නාමෙන, අසමො අප්පටිපුග්ගලො.
2. සො බුද්ධො චක්කවත්තිස්ස, ජෙට්ඨො දයිතඔරසො;
ආමුක්කමාලාහරණො, උය්‍යානං උපසඬ්ඛමි.
3. තත්ථාසි රුක්ඛො යසවිපුලො, අභිරුපො බ්‍රහා සුචි;
තමජ්ඣපත්වා උපනිසීදි, මහාසොණස්ස හෙට්ඨතො.
4. තත්ථ ඤාණවරුප්පජ්ජි, අනන්තං චජිරුපමං;
තෙන විචිති සඬ්ඛාරො, උක්කුජ්ජමචකුජ්ජකං [කුජ්ජනං (සා. ක.)].
5. තත්ථ සබ්බකිලෙසානි, අසෙසමභිවාහයි;
පාපුණි කෙවලං බොධිං, බුද්ධඤාණො ච වුද්දස.
6. පාපුණිත්වාන සම්බොධිං, ධම්මචක්කං පචත්තයි;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
7. මහාදොණං නාගරාජං, විනයන්තො මහාමුනි;
පාටිහෙරං තදාකාසි, දස්සයන්තො සදෙවකෙ.
8. තදා දෙවමනුස්සානං, තම්භි ධම්මජ්ජකාසනෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානි, තරිංසු සබ්බසංසයං.
9. යම්භි කාලෙ මහාවීරො, ඔවදී සකමනුජං;
අසීතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
10. සන්තිපාතා තයො ආසුං, නාරදස්ස මහෙසිනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො.
11. යදා බුද්ධො බුද්ධගුණං, සනිදානං පකාසයි;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානි, සමිංසු විමලා තදා.
12. යදා වෙරොචනො නාගො, දානං දදාති සත්ථුනො;
තදා සමිංසු ජිනපුත්තා, අසීතිසතසහස්සියො.
13. අහං තෙන සමයෙන, ජට්ටලො උග්ගතාපනො;
අන්තලික්ඛවරො ආසිං, පඤ්චාභිඤ්ඤාසු පාරගු.
14. තදාපාහං අසමසමං, සසඬ්ඝං සපරිජ්ජනං;
අන්තපානෙන තප්පෙත්වා, චන්දනෙනාභිපුජයිං.
15. සොපි මං තදා බ්‍යාකාසි, නාරදො ලොකනායකො;
“අපරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
16. “පුට්ඨානි පුද්ගලානි, භික්ඛා භික්ඛාමි සම්මුඛා, ඉමං”.
17. තස්සාපි චචන්දිත්වාන, භික්ඛා භික්ඛාමි මානසිං;
අධිට්ඨතිං චතං උග්ගං, දසපාරමිපූරියා.
18. නගරං ධඤ්ඤවතී නාම, සුදෙවො නාම ඛත්තියො;
අනොමා නාම ජනිකා, නාරදස්ස මහෙසිනො.
19. නචචස්සසහස්සානි , අගාරං අප්ඤ්ඤා සො චසි;
ජිනො විජිතාභිරාමො, තයො පාසාදමුත්තමා.
20. නිචත්තාරිසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඛකා;
විජිතසෙනා නාම නාරි, නන්දුත්තරො නාම අනුජො.
21. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, පදසා ගමනෙන නික්ඛමි;
සත්තාහං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො [ලොකනායකො (සි. ක.)].
22. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සන්තො, නාරදො ලොකනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, ධනඤ්චුය්‍යානමුත්තමෙ.
23. හද්දසාලො ජිතමිත්තො, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
වාසෙට්ඨො නාමුපට්ඨාකො, නාරදස්ස මහෙසිනො.

24. උත්තරා එග්ගනී වෙව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස භගවතො, මහාසොණොති වුච්චති.
25. උග්ගරිත්ථො වසභො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
ඉන්දාවරී ව වණ්ඨි [උන්දි (සි.), ගණ්ඨි (සා. කො.)] ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
26. අට්ඨාසිතිරතනානි , අවුච්ඡග්ගතො මහාමුනි;
කඤ්චනග්ගිසසඬකාසො, දසසහස්සි විරොවති.
27. තස්ස බ්‍යාමප්පභා කායා, නිද්ධාවති දිසොදිසං;
නිරන්තරං දිවාරත්තිං, යොජනං ඵරතෙ සදා.
28. න කෙචි තෙන සමයෙන, සමන්තා යොජනෙ ජනා;
උක්කාපදීපෙ උප්පාලෙන්ති, බුද්ධරංසිහි ඔත්ථං.
29. නවුත්ථස්සසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
30. යථා උච්ඡති ගගනං, විචිත්තං උපසොහති;
තථෙව සාසනං තස්ස, අරහන්තෙහි සොහති.
31. සංසාරසොතං තරණාය, සෙසකෙ පටිපන්නකෙ;
ධම්මසෙනුං දල්භං කත්වා, නිබ්බුතො සො නරාසභො.
32. සොපි බුද්ධො අසමසමො, තෙපි බිණ්ණසවා අතුලතෙජා;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬාරා.
33. නාරදො ජිනවසභො, නිබ්බුතො සුදස්සනෙ පුරෙ;
තත්ථෙවස්ස ථූපවරො, චතුර්‍යොජනමුග්ගතොති.

නාරදස්ස භගවතො වංසො නවමො.

12. පදුමුත්තරබුද්ධවංසො

1. නාරදස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
පදුමුත්තරො නාම ජිනො, අක්කොහො සාගරුපමො.
2. මණ්ඩකප්පොව සො ආසි, යම්හි බුද්ධො අජායථ;
උස්සන්තකුසලා ජනතා, තම්හි කප්පෙ අජායථ.
3. පදුමුත්තරස්ස භගවතො, පයමෙ ධම්මදෙසනෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු.
4. තතො පරම්පි වස්සන්තෙ, තප්පයන්තෙ ව පාණිනෙ;
සත්තතිංසසතසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. යම්හි කාලෙ මහාවිරො, ආනන්දං උපසඬකම්;
පිතුසන්තිකං උපගන්ත්වා, ආහනී අමතදුන්දුහිං.
6. ආහනෙ අමතහෙරිම්හි, වස්සන්තෙ ධම්මවුට්ඨියා;
පඤ්ඤාසසතසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
7. ඔවාදකො විඤ්ඤාපකො, තාරකො සබ්බපාණිනං;
දෙසනාකුසලො බුද්ධො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං, පදුමුත්තරස්ස සන්ථුනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පයමො ආසි සමාගමො.
9. යදා බුද්ධො අසමසමො, වසි වෙහාරපබ්බතෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
10. පුන වාරිකං පක්කන්තෙ, ගාමනිගමරට්ඨතො;
අසීතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො.
11. අහං තෙන සමයෙන, ජට්ඨො නාම රට්ඨිකො;
සම්බුද්ධප්පමුඛං සඬ්ඝං, සහත්තං දුස්සමදාසහං.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සඬ්ඝමජ්ඣෙ නිසිදිය;
“සතසහස්සිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “පධානං පදනිත්වානං, පෙ.න. හෙස්සම සම්මුඛා ඉමං”.
14. තසසාපි වචනං සුත්වා, උතීතරිං වත්ථිධිට්ඨිති;
15. අකාසිං උග්ගදළ්භං ධිතිං, දසපාරම්පුරියා.
16. බ්‍යාහතා තිත්ථියා සබ්බෙ, විමනා දුම්මනා තදා;
න තෙසං කෙච් පරිවරන්ති, රට්ඨතො නිවජ්ජහන්ති තෙ.
17. සබ්බෙ තත්ථ සමාගන්ත්වා, උපගච්ඡං බුද්ධසන්තිකෙ;
තුචං නාටො මහාවිර, සරණං හොහි වක්ඛුම.
18. අනුකම්පකො කාරුණිකො, භිතෙසි සබ්බපාණිනං;
සම්පත්තෙ තිත්ථියෙ සබ්බෙ, පඤ්චසිලෙ පතිට්ඨපි.
19. එවං නිරාකුලං ආසි, සුඤ්ඤතං තිත්ථියෙහි තං;
විචිත්තං අරහන්තෙහි, වසිභුතෙහි තාදිහි.
20. නගරං භංසවතී නාම, ආනන්දො නාම බත්තියො;
සුජාතා නාම ජනිකා, පදුමුත්තරස්ස සන්ථුනො.
21. දසවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
නරවාහනො යසො වසවන්ති [නාරිවාහනො යසවති (සා. කං.)], තයො පාසාදමුත්තමා.
22. නිවත්තාරිසසහස්සානි, නාරියො සමලඬකතා;
වසුදත්තා නාම නාරී, උත්තමො නාම අනුජො.
23. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, පාසාදෙනාහිනික්ඛමි;
සත්තාහං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
24. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සන්තො, පදුමුත්තරො විනායකො;
වන්ති වක්කං මහාවිරො, මිට්ඨියානමුත්තමෙ.

24. දෙවලො ව සුජාතො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සුමනො නාමුපට්ඨාකො, පදුමුත්තරස්ස මහෙසිනො.
25. අමිතා ව අසමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස භගවතො, සලලොති පවුච්චති.
26. චිතිණ්ණො වෙව [අමිතො වෙව (සා.)] තිස්සො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
භට්ඨා වෙව චිචිත්තා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
27. අට්ඨපණ්ණාසරතනං, අච්චුග්ගතො මහාමුනි;
කඤ්චනග්ගිසසඨකාසො, ද්වත්තිංසවරලක්ඛණො.
28. කුට්ටා කවාටා භිත්ති ව, රුක්ඛා නගසිලුවවයා;
න තස්සාවරණං අත්ථි, සමන්තා ද්වාදසයොජනෙ.
29. වස්සසතසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
30. සන්තාරෙත්වා බහුජනං, ඡිත්තේවා සබ්බසංසයං;
ජලිත්වා අග්ගික්ඛන්ධොව නිබ්බුතො සො සසාවකො.
31. පදුමුත්තරො ජිනො බුද්ධො, නන්දාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ථූපවරො, ද්වාදසුබ්බෙධයොජනොති.

පදුමුත්තරස්ස භගවතො වංසො දසමො.

13. සුමේධබුද්ධවංසො

1. පදුමුත්තරස්ස අපරෙන, සුමේධො නාම නායකො;
දුරාසදො උග්ගතෙජො, සබ්බලොකුත්තමො මුනි.
2. පසන්නතෙත්තො සුමුබො, බුහා උජු පතාපවා;
හිතෙසි සබ්බසත්තානං, බහු මොවෙසි බන්ධනා.
3. යදා බුද්ධො පාපුණිත්වා, කෙවලං බොධිමුත්තමං;
සුදස්සනම්හි නගරෙ, ධම්මවක්කං පවත්තයි.
4. තස්සාපි අභිසමයා තීණි, අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පට්ඨාභිසමයො අහු.
5. පුනාපරං කුම්භකණ්ණං, යක්ඛං සො දමයි ජීනො;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
6. පුනාපරං අමිතයසො, චතුසච්චං පකාසයි;
අසීතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්නිපාතා තයො ආසුං, සුමේධස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්නිවිත්තාන තාදිනං.
8. සුදස්සනං නාම නගරං, උපගඤ්ඡී ජීනො යදා;
තදා බිණ්ණසවා භික්ඛු, සමිංසු සතකොට්ඨයො.
9. පුනාපරං දෙවකුටෙ, භික්ඛුනං කථිතත්ථනෙ;
තදා නවුතිකොට්ඨං, දුතියො ආසි සමාගමො.
10. පුනාපරං දසබලො, යදා වරති වාරිකං;
තදා අසීතිකොට්ඨං, තතියො ආසි සමාගමො.
11. අහං තෙන සමයෙන, උත්තරො නාම මාණවො;
අසීතිකොට්ඨයො මය්හං, සරෙ සන්නිවිතං ධනං.
12. කෙවලං සබ්බං දත්වාන, සසඬ්ඝෙ ලොකනායකෙ;
සරණං තස්සුපගඤ්ඡී, පබ්බජ්ජඤ්චාභිරොවයි.
13. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, කරොන්තො අනුමොදනං;
“තිංසකජපසහස්සම්හි, අයං බුද්ධො හවිස්සති.
14. “පුබ්බාකං පදුමුත්තමං, භික්ඛුනං භික්ඛුනං භික්ඛුනං භික්ඛුනං.”
තස්සාපි චච්ඡිං සුත්වා, භික්ඛුනං භික්ඛුනං භික්ඛුනං භික්ඛුනං.”
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසි, දසපාරම්පුරියා.
16. සුත්තන්තං විනයඤ්චාපි, නවධිගං සත්ථුසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණිත්වාන, සොහයි ජීනසාසනං.
17. තත්ථජපමත්තො විහරන්තො, නිසජ්ජට්ඨානවඩ්ඤමෙ;
අභිඤ්ඤාසු පාරමිං ගන්ත්වා, බුහුමලොකමගඤ්ජහං.
18. සුදස්සනං නාම නගරං, සුදත්තො නාම බත්තියො;
සුදත්තා නාම ජනිකා, සුමේධස්ස මහෙසිනො.
19. නවචස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣා සො වසී;
සුවන්දකඤ්චනසිරිවඩ්ඪා, තයො පාසාදමුත්තමා.
20. තිසොළසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඤනා;
සුමනා නාම සා නාරි, පුනබ්බසු නාම අනුජො.
21. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්ඛමී;
අනුනකං අඩ්ඨමාසං, පධානං පදහී ජීනො.
22. බුහුමුනා යාවිතො සන්තො, සුමේධො ලොකනායකො;
චත්ති වක්කං මහාවීරො, සුදස්සනුයානමුත්තමෙ.
23. සරණො සබ්බකාමො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සාගරො නාමුපට්ඨාකො, සුමේධස්ස මහෙසිනො.

24. රාමා වෙව සුරාමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස හගවතො, මහානිපොති වුවිච්ඡි.
25. උරුවෙලා යසවා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
යසොධරා සිරිමා ව [\[යසා නාම සිරිමා ව \(සා. කං.\)\]](#), අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
26. අට්ඨාසිතිරතනානි, අවිචුග්ගතො මහාමුනි;
ඔහාසෙනි දිසා සබ්බා, චන්දො තාරගණෙ යථා.
27. චක්ඛවත්තිමණි නාම, යථා තපති යොජනං;
තථෙව තස්ස රතනං, සමන්තා ඵරති යොජනං.
28. නවුනිවස්සසහස්සානි , ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
29. තෙවිජ්ජලභිඤ්ඤෙහි, බලප්පත්තෙහි තාදිහි;
සමාකුලමීදං ආසි, අරහත්තෙහි සාධුහි.
30. තෙපි සබ්බෙ අමිතයසා, විජ්ජමුත්තා නිරුපධි;
ඤාණාලොකං දස්සයිත්වා, නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
31. සුමෙධො ජිනවරො බුද්ධො, මෙධාරාමමිහි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසි, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

සුමෙධස්ස හගවතො වංසො ඵකාදසමො.

14. සුජාතබුද්ධවංසො

1. තත්ථෙව මණ්ඩකප්පමිති, සුජාතො නාම නායකො;
සිහහනුසහක්ඛන්ධො, අප්පමෙයො දුරාසදො.
2. චන්දොව විමලො සුද්ධො, සතරංසිව පතාපවා;
එවං සොහති සම්බුද්ධො, ජලන්තො සිරියා සදා.
3. පාපුණ්ණිත්වාන සම්බුද්ධො, කෙවලං බොධිමුත්තමං;
සුමඬිගලමිති නගරෙ, ධම්මචක්කං පවත්තයි.
4. දෙසෙන්තෙ [දෙසෙන්තො (සා. කං.)] පවරං ධම්මං, සුජාතෙ ලොකනායකෙ [සුජාතො ලොකනායකො (සා. කං.)];
අසිතිකොටි අභිසම්ඝු, පයමෙ ධම්මදෙසනෙ.
5. යදා සුජාතො අමිතයසො, දෙවෙ වස්සං උපාගමී;
සත්තතිංසසතසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
6. යදා සුජාතො අසමසමො, උපගච්ඡි පිතුසන්තිකං;
සට්ඨිසතසහස්සානං [සත්තතිංසසතසහස්සානං (සි.)], තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං, සුජාතස්ස මහෙසිනො;
බ්ණාසවානං විමලානං, සත්තචිත්තාන නාදිනං.
8. අභිඤ්ඤාබලප්පත්තානං , අප්පත්තානං භවාහවෙ;
සට්ඨිසතසහස්සානි, පයමං සන්තිපතිංසු තෙ.
9. පුනාපරං සන්තිපාතෙ, තිදිවොරොහණෙ ජිනෙ;
පඤ්ඤාසසතසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
10. උපසඬකමන්තො නරාසහං, තස්ස යො අග්ගසාවකො;
චතුභි සතසහස්සෙහි, සම්බුද්ධං උපසඬකමී.
11. අහං තෙන සමයෙන, චතුදීපමිති ඉස්සරො;
අන්තලික්ඛවරො ආසිං, චක්කවත්ති මහබ්බලො.
12. ලොකෙ අච්ඡරියං දිස්වා, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
උපගන්ත්වාන චන්දිං සො, සුජාතං ලොකනායකං.
13. චතුදීපෙ මහාරජ්ජං, රතනෙ සත්ත උත්තමෙ;
බුද්ධෙ නියාදයිත්වාන, පබ්බතීං තස්ස සන්තිකෙ.
14. ආරාමිකා ජනපදෙ, උට්ඨානං පටිපිණ්ඩිය;
උපනෙත්ති භික්ඛුසඬ්ඝස්ස, පච්චයං සයනාසනං.
15. සොපි මං බුද්ධො [තදා (සා. කං.)] බ්‍යාකාසි, දසසහස්සමිති ඉස්සරො;
“තිංසකප්පසහස්සමිති, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
16. “පදානං පදනිත්වාන, පෙය්‍යො භෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාපි චචන්ති, සුත්වා; භියොහ භාසිං පිනෙසිභිං;
අධිට්ඨතිං චතං උග්ගං, දසපාරමිපුරියා.
17. සුත්තන්තං විනයඤ්චාපි, නවඬිගං සත්ථුසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණ්ණිත්වාන, සොහයිං ජිනසාසනං.
18. තත්ථප්පමන්තො විහරන්තො, බ්‍රහ්මං භාවෙන්ව භාවනං;
අභිඤ්ඤාපාරමිං ගන්ත්වා, බ්‍රහ්මලොකමගඤ්ජහං.
19. සුමඬිගලං නාම නගරං, උග්ගතො නාම බත්තියො;
මාතා පභාවති නාම, සුජාතස්ස මහෙසිනො.
20. නවවස්සසහස්සානි , අගාරං අප්ඤ්ඤා සො වසි;
සිරි උපසිරි නන්දො, තයො පාසාදමුත්තමා.
21. තෙව්සතිසහස්සානි , නාරියො සමලඬකතා;
සිරිනන්දා නාම නාරි, උපසෙනො නාම අනුජො.
22. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, අස්සයානෙන නික්ඛමී;
අනුනතවමාසානි, පධානං පදනී ජිනො.

24. බුහුමනා යාවිතො සන්තො, සුජාතො ලොකනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, සුමභිගලයානමුත්තමො.
25. සුදස්සනො සුදෙවො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
නාරදො නාමුපට්ඨාකො, සුජාතස්ස මහෙසීනො.
26. නාගා ව නාගසමාලා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, මහාවෙළුති වුවිච්චි.
27. සො ව රුක්ඛො සනක්ඛන්ධො [සනරුවීරො (සී. ක.)], අවිජ්ජදො හොති පත්තිකො;
උජු වංසො බුහා හොති, දස්සනීයො මනොරමො.
28. එකක්ඛන්ධො පවඨභීත්වා, තතො සාඛා පභිජ්ජති;
යථා සුඛද්ධො මොරහත්ථො, එවං සොහති සො දුමො.
29. න තස්ස කණ්ටකා හොන්ති, නාපි ඡීද්දං මහා අහු;
චිත්ථිණ්ණසාබො අවිරලො, සන්දව්ජායො මනොරමො.
30. සුදත්තො වෙව චිත්තො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
සුහද්දා ව පදුමා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
31. පඤ්ඤාසරත්තො ආසී, උච්චත්තනෙන සො ජීනො;
සබ්බාකාරවරුපෙනො, සබ්බගුණමුපාගතො.
32. තස්ස පභා අසමසමා, නිද්ධාවති සමන්තතො;
අප්පමාණො අතුලියො, ඔපම්මෙහි අනුපමො.
33. නවුතිවස්සසහස්සානි , ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
34. යථාපි සාගරෙ උෂ්ඨී, ගගනෙ තාරකා යථා;
එවං තදා පාවචනං, අරහන්තෙහි චිත්තිතං [චිත්තකං (සා. ක.)].
35. සො ව බුද්ධො අසමසමො, ගුණානි ව තානි අතුලියානි;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු ටිත්තා සබ්බසම්ඛාරා.
36. සුජාතො ජීනවරො බුද්ධො, සීලාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙව තස්ස චෙතියො [තත්ථෙව චෙතියො සත්ථු (සා. ක.)], තීණිගාවුතමුග්ගතොති.

සුජාතස්ස භගවතො වංසො ද්වාදසමො.

15. පියදස්සිබුද්ධවංසො

1. සුජාතස්ස අපරෙන, සයම්භු ලොකනායකො;
දුරාසදො අසමසමො, පියදස්සි මහායසො.
2. සොපි බුද්ධො අමිතයසො, ආදිව්වොව චිරොවති;
සබ්බං තමං නිහන්ත්වාන, ධම්මවක්කං පවත්තයි.
3. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, අහෙසුං අභිසමයා තයො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පට්මාභිසමයො අහු.
4. සුදස්සනො දෙවරාජා, මිච්ඡාදිට්ඨිමරොවයි;
තස්ස දිට්ඨිං විනොදෙන්තො, සත්ථා ධම්මමදෙසයි.
5. ජනසන්තිපාතො අතුලො, මහාසන්තිපතී තදා;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
6. යදා දොණුමුඛං හත්ථිං, විනෙසි නරසාරථි;
අසිතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං, තස්සාපි පියදස්සිනො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පට්මො ආසි සමාගමො.
8. තතො පරං නවුතිකොට්ඨ, සමිංසු එකතො මුනි;
තතියෙ සන්තිපාතමිහි, අසිතිකොට්ඨො අහු.
9. අහං තෙන සමයෙන, කස්සපො නාම බ්‍රාහ්මණො [මානවො (සා. ක.)];
අජ්ඣායකො මන්තධරො, තිණ්ණං වෙදාන පාරගු.
10. තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤිත්වාන, පසාදං ජනයිං අහං;
කොට්ඨසතසහස්සෙහි, සඬ්ඝාරාමං අමාපයිං.
11. තස්ස දන්වාන ආරාමං, හට්ඨො සංවිග්ගමානසො;
සරණෙ පඤ්ච සිලෙ ව [සරණං පඤ්චසිලඤ්ච (සි.)], දළ්භං කත්වා සමාදියිං.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍රාහ්මණ, සඬ්ඝමජ්ඣෙ නිසිදිය;
“අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “පට්ඨානං පදනිත්වාන, උප්පෙණ්ණස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාපි වචනං සුත්වා, භික්ඛො චිත්තං පසාදයා;
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
15. සුධඤ්ඤං නාම නගරං, සුදත්තො නාම ඛත්තියො;
වන්දා නාමාසි ජනිකා, පියදස්සිස්ස සත්ථුනො.
16. නව්වස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
සුනිම්මලවිමලගිරිගුහා, තයො පාසාදමුත්තමා.
17. තෙත්තිංසසහස්සානි ව, නාරියො සමලඬ්ඝකා;
විමලා නාම නාරි ව, කඤ්චනාවෙළො නාම අනුජො.
18. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමි;
ජමාසං පට්ඨානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
19. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සන්තො, පියදස්සි මහාමුනි;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, උසභ්‍රය්‍යානෙ මනොරමො.
20. පාලිතො සබ්බදස්සි ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සොභිතො නාමුපට්ඨාකො, පියදස්සිස්ස සත්ථුනො.
21. සුජාතා ධම්මදින්නා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, කකුඨොති පවුච්චති.
22. සන්ධකො ධම්මකො වෙව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
විසාඛා ධම්මදින්නා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
23. සොපි බුද්ධො අමිතයසො, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණො;
අසිතිහත්ථමුඛිකො, සාලරාජාව දිස්සති.

24. අග්ගිවන්දසුරියානං, නත්ථි තාදිසිකා පභා;
යථා අහු පභා තස්ස, අසමස්ස මහෙසිනො.
25. තස්සාපි දෙවදෙවස්ස, ආයු තාවතකං අහු;
නවුත්ථස්සසහස්සානි, ලොකෙ අට්ඨාසි චක්ඛුමා.
26. සොපි බුද්ධො අසමසමො, යුගානිපි තානි අතුලියානි;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු ඊත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
27. පියදස්සි මුනිවරො, අස්සත්ථාරාමම්හි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ජිනථුපො, තිණියොජනමුග්ගතොති.

පියදස්සිස්ස භගවතො වංසො තෙරස්මො.

16. අත්ථදස්සිබුද්ධවංසො

1. තත්ථෙව මණ්ඩකප්පමිහි, අත්ථදස්සි මහායසො;
මහාතමං නිහන්ත්වාන, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
2. බ්‍රහ්මුතා යාවිතො සන්තො, ධම්මවක්කං පවත්තයි;
අමතෙන තප්පසි ලොකං, දසසහස්සිසදෙවකං.
3. තස්සාපි ලොකනාථස්ස, අහෙසුං අභිසමයා තයො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
4. යදා බුද්ධො අත්ථදස්සි, වරතෙ දෙවචාරිකං;
කොට්ඨසතසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. පුනාපරං යදා බුද්ධො, දෙසෙසි පිතුසන්තිකෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං, තස්සාපි ච මහෙසිනො;
බ්‍රිහස්පතානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
7. අට්ඨනවුත්තිසහස්සානං , පඨමො ආසි සමාගමො;
අට්ඨාසිතිසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
8. අට්ඨසත්තතිසතසහස්සානං , තතියො ආසි සමාගමො;
අනුපාදා විමුත්තානං, විමලානං මහෙසිනං.
9. අහං තෙන සමයෙන, ජට්ඨො උග්ගතාපනො;
සුසිමො නාම නාමෙන, මහියා සෙට්ඨසම්මතො.
10. දිබ්බං මන්දාරවං පුප්ඵං, පදුමං පාරිෂත්තකං;
දෙවලොකාභරිත්වාන, සම්බුද්ධමභිපූජයිං.
11. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, අත්ථදස්සි මහාමුනි;
“අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
12. “පට්ඨානං පදනිත්වානං, භට්ඨයා **අනුජ්ඣාමි (සං. ක.)**” සංවිග්ගමානසො;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපූරියා.
13. සොහණං නාම නගරං, සාගරො නාම ඛන්තියො;
සුදස්සනා නාම ජනිකා, අත්ථදස්සිස්ස සන්ට්ඨනො.
14. දසවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣා සො වසි;
අමරගිරි සුගිරි වාහනා, තයො පාසාදමුත්තමා.
15. තෙත්තිංසඤ්ච සහස්සානි, නාරියො සමලඬිකතා;
විසාඛා නාම නාරී ච, සෙලො නාමාසි අත්‍රපො.
16. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, අස්සයානෙන නික්ඛමි;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදභි ජිනො.
17. බ්‍රහ්මුතා යාවිතො සන්තො, අත්ථදස්සි මහායසො;
චත්ති වක්කං මහාවීරො, අනොමුය්‍යානෙ නරාසහො.
18. සන්තො ච උපසන්තො ච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
අභයො නාමුපට්ඨාකො, අත්ථදස්සිස්ස සන්ට්ඨනො.
19. ධම්මා චෙව සුධම්මා ච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, වම්පකොති පවුච්චති.
20. නකුලො ච නිසහො ච, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
මකිලා ච සුනන්දා ච, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
21. සොපි බුද්ධො අසමසමො, අසිතිහත්ථමුග්ගතො;
සොහතෙ සාලරාජාව, උඨරාජාව පූරිතො.
22. තස්ස පාකතිකා රංසි, අනෙකසතකොටියො;
උද්ධං අධො දස දිසා, ඵරන්ති යොජනං සදා.
- 23.

24. සොපි බුද්ධො නරාසහො, සබ්බසත්තුත්තමො මුනි;
වස්සසතසහස්සානි, ලොකෙ අට්ඨාසි වක්ඛුමා.
25. අතුලං දස්සෙත්වා ඕභාසං, විරොචෙත්වා සදෙවකෙ [\[අතුලං දස්සයිත්වාන, ඕභාසෙත්වා සදෙවකෙ \(සී. ක.\)\]](#);
සොපි අනිච්චතං පත්තො, යථග්ගුපාදානසඬ්ඛයා.
26. අත්ථදස්සි ජීනවරො, අනොමාරාමමිහි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසි, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

අත්ථදස්සිස්ස භගවතො වංසො චුද්දසමො.

17. ධම්මදස්සිබුද්ධවංසො

1. තත්ථෙව මණ්ඩකප්පමිති, ධම්මදස්සි මහායසො;
තමන්ධකාරං විධමිත්වා, අතිරොචති සදෙවකෙ.
2. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, ධම්මවක්කප්පවත්තනෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පට්මාභිසමයො අහු.
3. යදා බුද්ධො ධම්මදස්සි, විනෙසි සඤ්ජයං ඉසිං;
තදා නවුතිකොට්ඨං, දුතියාභිසමයො අහු.
4. යදා සක්කො උපාගඤ්ජී, සපරිසො විනායකං;
තදා අසීතිකොට්ඨං, තතියාභිසමයො අහු.
5. තස්සාපි දෙවදෙවස්ස, සන්තිපාතා තයො අහුං [ආසුං (සි. සා. .)];
බිණ්ණාසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
6. යදා බුද්ධො ධම්මදස්සි, සරණෙ වස්සං උපාගමී;
තදා කොට්ඨසතසහස්සානං [කොට්ඨසහස්සානං (සි. සා. කං.)], පට්මො ආසි සමාගමො.
7. පුනාපරං යදා බුද්ධො, දෙවතො එති මානුසං;
තදාපි සතකොට්ඨං, දුතියො ආසි සමාගමො.
8. පුනාපරං යදා බුද්ධො, පකාසෙසි ධුතෙ ගුණෙ;
තදා අසීතිකොට්ඨං, තතියො ආසි සමාගමො.
9. අහං තෙන සමයෙන, සක්කො ආසිං පුරින්දදො;
දිබ්බෙන ගන්ධමාලෙන, තුරියෙනාභිපූජයිං.
10. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, දෙවමජ්ඣෙ නිසීදිය;
“අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
11. “පධානං පදනිත්වානං, ප්‍රභංගො භවිස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
12. තස්සාපි චචිතං සුත්තං, භික්ෂුසං චිත්තං පසාදයිං;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
13. සරණං නාම නගරං, සරණො නාම ඛන්තියො;
සුනන්දා නාම ජනිකා, ධම්මදස්සිස්ස සන්ථුතො.
14. අට්ඨවස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣු සො වසී;
අරජො වීරජො සුදස්සනො, තයො පාසාදමුත්තමා.
15. නිවන්තාරිසසහස්සානි [චන්තලීසසහස්සානි (සා. කං.)], නාරියො සමලඬිකතා;
විචිකොළි නාම නාරී, අනුජො පුඤ්ඤවඩ්ඨනො.
16. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, පාසාදෙනාභිනික්ඛමී;
සත්තාහං පධානවාරං, අවරී පුරිසුත්තමො.
17. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්තො, ධම්මදස්සි නරාසහො;
චන්ති වක්කං මහාවීරො, මිගදායෙ නරුත්තමො.
18. පදුමො ථුස්සදෙවො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සුනෙන්තො [සුදන්තො (සා. කං.)] නාමුපට්ඨාකො, ධම්මදස්සිස්ස සන්ථුතො.
19. බෙමා ව සච්චනාමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, බිම්බිජාලොති වුවචති.
20. සුහද්දො කට්ඨස්සහො වෙව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
සාලියා [සාලියා (සා. කං.)] ව කළියා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
21. සොපි බුද්ධො අසමසමො, අසීතිහත්ථමුග්ගතො;
අතිරොචති තෙජෙන, දසසහස්සිමිති ධාතුයා.
22. සුපුල්ලො සාලරාජාව, විජ්ජුච ගගනෙ යථා;
මජ්ඣන්තිකෙව සුරියො, එවං සො උපසොභථ.
23. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, සමකං ආසි ජීවිතං;
වස්සසතසහස්සානි, ලොකෙ අට්ඨාසි වක්ඛුමා.

24. ඔහාසං දස්සයිත්වාන, විමලං කත්වාන සාසනං;
චචි චන්දොව ගගනෙ, නිබ්බූතො සො සසාවකො.
25. ධම්මදස්සි මහාවීරො, සාලාරාමම්භි නිබ්බූතො;
තත්ථෙවස්ස ථූපවරො, තිණියොජනමුග්ගතොති.

ධම්මදස්සිස්ස භගවතො වංසො පන්තරසමො.

18. සිද්ධත්ථවුද්ධවංසො

1. ධම්මදස්සිස්ස අපරෙත, සිද්ධත්ථො නාම නායකො;
නිහනිත්වා තමං සබ්බං, සුරියො අබ්භුග්ගතො යථා.
2. සොපි පත්ථාන සම්බොධිං, සන්තාරෙත්තො සදෙවකං;
අභිවස්සි ධම්මමෙසෙන, නිබ්බාපෙත්තො සදෙවකං.
3. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, අහෙසුං අභිසමයා තයො;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පට්ඨාභිසමයො අහු.
4. පුනාපරං භීමරථෙ [භීමරථයෙ (ක.)], යදා ආහනි දුන්දුහිං;
තදා නචුතිකොට්ඨං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. යදා බුද්ධො ධම්මං දෙසෙසි, වෙහාරෙ සො පුරුත්තමෙ;
තදා නචුතිකොට්ඨං, තතියාභිසමයො අහු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං, තස්මිම්පි ද්විපදුත්තමෙ;
බ්‍රිහස්පතානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
7. කොට්ඨතානං නචුතිනං [නචුතියා (සා. ක.)], අසිතියාපි ච කොට්ඨං;
එතෙ ආසුං තයො යානා, විමලානං සමාගමෙ.
8. අහං තෙන සමයෙන, මඬගලො නාම තාපසො;
උග්ගතෙජො දුප්පසහො, අභිඤ්ඤාබලසමාහිතො.
9. ජම්බුතො ඵලමානෙත්වා [ඵලමානත්වා (සි. සා.)] සිද්ධත්ථස්ස අදාසහං;
පටිග්ගහෙත්වා සම්බුද්ධො, ඉදං වචනමබ්බවි.
10. “පස්සථ ඉමං තාපසං, ජට්ඨං උග්ගතාපනං;
චතුත්තචුතිතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
11. “පධානං පදනිත්වානං, පෙ. හෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාපි චචිනං සුත්තං, භිග්ගො චිත්තං පසාදස්සි,
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
13. වෙහාරං නාම නගරං, උදෙනො නාම ඛත්තියො;
සුඵස්සා නාම ජනිකා, සිද්ධත්ථස්ස මහෙසිනො.
14. දසවස්සසහස්සානි , අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
කොකාසුප්පලකොකනදා, තයො පාසාදමුත්තමා.
15. තිසොළසහස්සානි, නාරියො සමලඬිකතා;
සොමනස්සා නාම සා නාරී, අනුපමො නාම අනුජො.
16. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, සිව්කායාභිනික්ඛමි;
අනුනදසමාසානි, පධානං පදහි ජිනො.
17. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්තො, සිද්ධත්ථො ලොකනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, මිගදායෙ නරුත්තමො.
18. සම්බලො ව සුමිත්තො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
රෙවතො නාමුපට්ඨාකො, සිද්ධත්ථස්ස මහෙසිනො.
19. සිවලා ව සුරාමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස භගවතො, කණ්ණිකාරොති වුව්චති.
20. සුප්පියො ව සමුද්දො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
රම්මා වෙව සුරම්මා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
21. සො බුද්ධො සට්ඨිරතනං, අහොසි නහමුග්ගතො;
කඤ්චනග්ගියසඬිකාසො, දසසහස්සි විරොචති.
22. සොපි බුද්ධො අසමසමො, අතුලො අප්පට්ඨග්ගලො;
වස්සසතසහස්සානි, ලොකෙ අට්ඨාසි චක්ඛුමා.
23. විපුලං පහං දස්සයිත්වා, පුප්ථාපෙත්වාන සාවකෙ;
විලාසෙත්වා සමාපතයා, නිබ්බුතො සො සසාවකො.

24. සිද්ධත්වේ මුනිවරෝ බුද්ධෝ, අනොමාරාමමහී නිබ්බුතෝ;
තත්ථෙවස්ස උපවරෝ, චතුර්යොජනමුග්ගතොති.

සිද්ධත්ථස්ස භගවතො චංසො සොළසමො.

19. තිස්සබුද්ධවංසො

1. සිද්ධත්ථස්ස අපරෙන, අසමො අප්පට්ඨග්ගලො;
අනන්තතෙජො අමිතයසො, තිස්සො ලොකග්ගනයකො.
2. තමන්ධකාරං විධමිත්වා, ඔභාසෙත්වා සදෙවකං;
අනුකම්පකො මභාවිරො, ලොකෙ උප්පජ්ජි වක්ඛුමා.
3. තස්සාපි අතුලා ඉද්ධි, අතුලං සීලං සමාධි ව;
සබ්බත්ථ පාරමිං ගන්ත්වා, ධම්මවක්කං පවත්තයි.
4. සො බුද්ධො දසසහස්සිමිහි, විඤ්ඤාපෙසි ගිරං සුචිං;
කොට්ඨිකානි අභිසම්භු, පඨමෙ ධම්මදෙසනො.
5. දුතියො නවුත්තකොට්ඨනං, තතියො සට්ඨකොට්ඨයො;
ඛන්ධනානො පමොවෙසි, සත්තෙ **[සම්පත්තෙ (ක.)]** නරමරු තදා.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං, තිස්සෙ ලොකග්ගනයකෙ;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සත්තචිත්තාන තාදිනං.
7. බිණ්ණසවසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො;
නවුත්තිසතසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
8. අසිතිසතසහස්සානං , තතියො ආසි සමාගමො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, පුජ්ඪිතානං විමුත්තියා.
9. අහං තෙන සමයෙන, සුජාතො නාම ඛත්තියො;
මහාභොගං ඡඩ්ඛයිත්වා, පබ්බජිං ඉසිපබ්බජං.
10. මගි පබ්බජිතෙ සත්තෙ, උප්පජ්ජි ලොකනයකො;
බුද්ධොති සද්දං සුත්වාන, පිති මෙ උපපජ්ජථ.
11. දිබ්බං මන්දාරවං පුජ්ඪං, පදුමං පාරිජත්තකං;
උභො හත්ථෙහි පග්ගස්ස, ධුනමානො උපාගමිං.
12. චතුරුත්ථපරිවුතං, තිස්සං ලොකග්ගනයකං;
තමහං පුජ්ඪං ගහෙත්වා, මත්ථකෙ ධාරයිං ජිනං.
13. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, ජනමජ්ඣෙ නිසිදිය;
“ද්වෙනවුතෙ ඉතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
14. “පඨානං පදගිත්වාන, භික්ඛො විත්තිං පිසාදියා,
තස්සාපි වචනං සුත්වා; භික්ඛො විත්තිං පිසාදියා,
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරම්පුරියා.
15. බෙමකං නාම නගරං, ජනසන්ධො නාම ඛත්තියො;
පදුමා නාම ජනිකා, තිස්සස්ස ව මහෙසිනො.
16. සත්තවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
ගුහාසෙල නාරිසය නිසභා **[කුමුදො නාළියො පදුමො (ක.)]**, තයො පාසාදමුත්තමා.
17. සමතිංසසහස්සානි, නාරියො සමලඬිකතා;
සුහද්දානාමිකා නාරී, ආනන්දො නාම අනුජො.
18. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, අස්සයානෙන නික්ඛමි;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදගී ජිනො.
19. චුහ්මුතා යාවිතො සත්තො, තිස්සො ලොකග්ගනයකො;
වත්ති වක්කං මභාවිරො, යසවතියමුත්තමෙ.
20. චුහ්මදෙවො උදයො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සමඬිගො නාමුපට්ඨාකො, තිස්සස්ස ව මහෙසිනො.
21. චුස්සා වෙව සුදත්තා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, අසනොති පවුච්චති.
22. සම්බලො ව සිරිමා වෙව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
කිසාගොතමී උපසෙනා, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
- 23.

24. සො බුද්ධො සට්ඨරතනො, අහු උච්චත්තනෙ ජිනො;
අනුපමො අසදිසො, හිමවා විය දිස්සති.
25. තස්සාපි අතුලතෙජස්ස, ආයු ආසි අනුත්තරො;
වස්සසතසහස්සානි, ලොකෙ අට්ඨාසි වක්ඛුමා.
26. උත්තමං පවරං සෙට්ඨං, අනුභොත්වා මහායසං;
ජලිත්වා අග්ගික්ඛන්ධොව, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
27. වලාහකොව අනිලෙන, සුරියෙන විය උස්සවො;
අන්ධකාරොව පදිපෙන, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
28. තිස්සො ජිනවරො බුද්ධො, නන්දාරාමමිහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ජිනථුපො, තිණියොජනමුග්ගතොති.

තිස්සස්ස හගවතො වංසො සත්තරසමො.

20. ඵ්ස්සබ්බද්ධවංසො

1. තත්ථෙව මණ්ඩකප්පමිහි, අහු සත්ථා අනුත්තරො;
අනුපමො අසමසමො, ඵ්ස්සො ලොකග්ගනායකො.
2. සොපි සබ්බං තමං හන්ත්වා, විජටෙන්වා මහාජටං;
සදෙවකං තප්පයන්තො, අභිවස්සි අමතම්බුතා.
3. ධම්මචක්කං පචත්තෙන්තෙ, ඵ්ස්සෙ නක්ඛත්තමඬ්ඨගලෙ;
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
4. නවුතිසතසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු;
අසීතිසතසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
5. සන්තිපාතා තයො ආසුං, ඵ්ස්සස්සාපි මහෙසිනො;
බ්ණාසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
6. සට්ඨිසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො;
පඤ්ඤාසතසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
7. චත්තාරිසතසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො;
අනුපාදා විමුත්තානං, වොච්ඡිත්තපට්ඨසන්ධිනං.
8. අහං තෙන සමයෙන, විජිතාචී නාම ඛත්තියො;
ඡඩ්ඛයිත්වා මහාරජ්ජං, පබ්බතීං තස්ස සන්තිකෙ.
9. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, ඵ්ස්සො ලොකග්ගනායකො;
“ද්වෙනවුතෙ ඉතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
10. “පුට්ඨාකුං පුද්ගිත්වාකුං... ඉප්පියං භෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
11. තස්සාපි චචන්ද්‍රස්සත්වා, භික්ඛුස්සා චිත්තං පසාදස්සි;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දසපාරම්පුරියා.
12. සුත්තන්තං විනයඤ්චාසි, නවඬ්ඨං සත්ථුසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණිත්වා, සොභයිං ජිනසාසනං.
13. තත්ථප්පමන්තො විහරන්තො, බ්‍රහ්මං භාවෙන්ව භාවනං;
අභිඤ්ඤාසු පාරමිං ගන්ත්වා, බ්‍රහ්මලොකමගඤ්ජහං.
14. කාසිකං නාම නගරං, ජයසෙනො නාම ඛත්තියො;
සිරිමා නාම ජනිකා, ඵ්ස්සස්සාපි මහෙසිනො.
15. නචචස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣු සො වසි;
ගරුළුපක්ඛ හංස සුවණ්ණභාරා, තයො පාසාදමුත්තමා.
16. නිංසඉත්ථිසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඨකතා;
කිසාගොතම් නාම නාරී, අනුපමො නාම අත්‍රපො.
17. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්ඛමි;
ඡමාසං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
18. බ්‍රහ්මුතා යාචිතො සන්තො, ඵ්ස්සො ලොකග්ගනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, මීගදායෙ නරුත්තමො.
19. සුරක්ඛිතො ධම්මසෙනො, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සභියො නාමුපට්ඨාකො, ඵ්ස්සස්සාපි මහෙසිනො.
20. වාලා ව උපවාලා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, ආමණ්ඩොති පවුච්චති.
21. ධනඤ්චයො විසාබො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
පදුමා වෙව නාගා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
22. අට්ඨපණ්ණාසරතනං, සොපි අච්චුග්ගතො මුනි;
සොභතෙ සතරංසිව, උච්චරාජාව පුරිතො.
23. නවුතිවස්සසහස්සානි, ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනනං බහුං.

24. ඔවදිත්වා බහු සත්තෙ, සන්තාරෙත්වා බහු ජනෙ;
සොපි සත්ථා අතුලයසො, නිබ්බූතො සො සසාවකො.

25. චුස්සො ජීනවරො සත්ථා, සෙනාරාමමිති නිබ්බූතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසී, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

චුස්සස්ස භගවතො වංසො අට්ඨාරසමො.

21. විපස්සිබුද්ධවංසො

1. චුස්සස්ස ව අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
විපස්සි නාම නාමෙන, ලොකෙ උප්පජ්ජි වක්ඛමා.
2. අවිජ්ජං සබ්බං පදාලෙන්වා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං;
ධම්මවක්කං පවත්තෙත්තුං, පක්කාමි ඛන්ධුමතිපුරං.
3. ධම්මවක්කං පවත්තෙත්වා, උභො බොධෙසි නායකො;
ගණනාය න වත්තබ්බො, පයමාහිසමයො අහු.
4. පුනාපරං අමිතයසො, තත්ථ සච්චං පකාසයි;
චතුරාසිතිසහස්සානං, දුතියාහිසමයො අහු.
5. චතුරාසිතිසහස්සානි , සම්බුද්ධං අනුපබ්බජුං;
තෙසමාරාමපත්තානං, ධම්මං දෙසෙසි වක්ඛමා.
6. සබ්බාකාරෙන භාසතො, සුත්වා උපනිසාදිනො [උපනිස්සා ජිනො (සා. කං.)];
තෙපි ධම්මවරං ගන්ත්වා, තතියාහිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං, විපස්සිස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
8. අට්ඨසට්ඨිසතසහස්සානං, පයමො ආසි සමාගමො;
භික්ඛුසතසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
9. අසිතිභික්ඛුසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො;
තත්ථ භික්ඛුගණමජ්ඣෙ, සම්බුද්ධො අතිරොචති.
10. අහං තෙන සමයෙන, නාගරාජා මහිද්ධිකො;
අතුලො නාම නාමෙන, පුඤ්ඤවත්තො ජුතින්ධරො.
11. නෙකානං නාගකොට්ඨං, පරිවාරත්වානහං තදා;
චජ්ජන්තො දිබ්බතුරියෙහි, ලොකජෙට්ඨං උපාගමිං.
12. උපසඬ්ඛමිත්වා සම්බුද්ධං, විපස්සිං ලොකනායකං;
මණ්ඩුත්තරතනබ්බිතං, සබ්බාහරණවිභූසිතං;

නිමන්තෙත්වා ධම්මරාජස්ස, සුවණ්ණපීඨමදාසහං.
13. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සඬ්ඝමජ්ඣෙ නිසිදිය;
“එකනවුතිනො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
14. “අහු කපිලවිහයා රම්මා, නික්ඛමිත්වා තථාගතො;
පධානං පදහිත්වාන, කත්වා දුක්කරකාරිකං.
15. “අප්පාලරුක්ඛමුලස්මිං , නිසිදිත්වා තථාගතො;
තත්ථ පායාසං පග්ගස්ස, නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
16. “නෙරඤ්ජරාය තීරමිහි, පායාසං අද සො ජිනො;
පටියත්තවරමග්ගෙන, බොධිමුලමුපෙහිති.
17. “තතො පදක්ඛිණං කත්වා, බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො;
අස්සත්ථමුලෙ සම්බොධිං, බුජ්ඣස්සති මහායසො.
18. “ඉමස්ස ජනිකා මාතා, මායා නාම භවිස්සති;
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං භෙස්සති ගොතමො.
19. “අනාසවා චිත්තරාගා, සන්තචිත්තා සමාහිතා;
කොලිතො උපනිස්සො ව, අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා;
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො, උපට්ඨිස්සතිමං ජිනං.
20. “බෙමා උප්පලවණ්ණා ව, අග්ගා භෙස්සන්ති සාවකා;
අනාසවා චිත්තරාගා, සන්තචිත්තා සමාහිතා;
බොධි තස්ස භගවතො, අස්සත්ථොති පවුච්චති.
21. “විත්තො ව භත්ථාලවකො, අග්ගා භෙස්සන්තුපට්ඨකා;
නන්දමාතා ව උත්තරා, අග්ගා භෙස්සන්තුපට්ඨකා;

ආයු වස්සසතං තස්ස, ගොතමස්ස යසස්සිනො.

22. “ඉදං සුත්ථිං වචනං; ඉදං සුත්ථිං පසාදස්සිං, ඉමං”.
උත්තරං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.

24. නගරං ඛන්ධුමතී නාම, ඛන්ධුමා නාම ඛන්තියො;
මාතා ඛන්ධුමතී නාම, විපස්සිස්ස මහෙසිනො.

25. අට්ඨවස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසී;
නන්දො සුනන්දො සිරිමා, තයො පාසාදමුත්තමා.

26. තිවත්තාරිසසහස්සානි, නාරියො සමලඬකතා;
සුදස්සනා නාම සා නාරී, සමවත්තක්ඛන්ධො නාම අනුජො.

27. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමී;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදභී ජිනො.

28. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සන්තො, විපස්සී ලොකනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, මීගදායෙ නරුත්තමො.

29. ඛණ්ඩො ච තිස්සනාමො ච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
අසොකො නාමුපට්ඨාකො, විපස්සිස්ස මහෙසිනො.

30. වන්දා ච වන්දමිත්තා ච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, පාටලීති පවුච්චති.

31. පුනඛිබ්බමිත්තො නාගො ච, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
සිරිමා උත්තරා වෙව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.

32. අසිතිහත්ථමුඛිබ්බොධො, විපස්සී ලොකනායකො;
පහා නිද්ධාවති තස්ස, සමන්තා සත්තයොජනො.

33. අසිතිවස්සසහස්සානි, ආයු බුද්ධස්ස තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.

34. බහුදෙවමනුස්සානං, ඛන්ධනා පරිමොචසී;
මග්ගාමග්ගඤ්ච ආචික්ඛි, අවසෙසපුපුජ්ජනො.

35. ආලොකං දස්සයිත්වාන, දෙසෙත්වා අමතං පදං;
ජලිත්වා අග්ගික්ඛන්ධොච, නිබ්බුතො සො සසාවකො.

36. ඉද්ධිවරං පුඤ්ඤවරං, ලක්ඛණඤ්ච කුසුමිතං;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.

37. විපස්සී ජිනවරො බුද්ධො, සුමිත්තාරාමමහි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස පුපවරො, සත්තයොජනමුස්සිනොති.

විපස්සිස්ස භගවතො චංසො ඵකුනච්චිසතිමො.

22. සිබ්බුද්ධවංසො

1. විපස්සිස්ස අපරෙත, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
සිබ්බිහයො ආසි ජිනො, අසමො අප්පටිපුග්ගලො.
2. මාරසෙනං පමද්දිත්වා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං;
ධම්මචක්කං පචත්තෙසි, අනුකම්පාය පාණිනං.
3. ධම්මචක්කං පචත්තෙත්තෙ, සිබ්බිහි ජිනපුඬගවෙ [මුනිපුඬගවෙ (සි.)];
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
4. අපරම්පි ධම්මං දෙසෙන්නෙ, ගණසෙට්ඨෙ නරුත්තමෙ;
නවුතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. යමකපාටිභාරියඤ්ච [යමකං පාටිභීරඤ්ච (සි.)], දස්සයන්නෙ සදෙවකෙ;
අසිතිකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
6. සන්නිපාතා තයො ආසුං, සිබ්බ්සාපි මහෙසිනො;
බ්ණාසවානං විමලානං, සත්තචිත්තාන තාදිනං.
7. භික්ඛුසතසහස්සානං, පඨමො ආසි සමාගමො;
අසිතිභික්ඛුසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
8. සත්තතිභික්ඛුසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො;
අනුපලිත්තො පදුමංව, තොයම්භි සම්පවඩ්ඪිතං.
9. අහං තෙන සමයෙන, අරින්දමො නාම ඛත්තියො;
සම්බුද්ධප්පමුඛං සඬ්ඝං, අන්තපානෙන තප්පයිං.
10. බහුං දුස්සවරං දත්වා, දුස්සකොටිං අනප්පකං;
අලඬකතං හත්ථියානං, සම්බුද්ධස්ස අදාසහං.
11. හත්ථියානං නිම්මිනිත්වා, කප්පියං උපනාමයිං;
පුරයිං මානසං මය්හං, නිච්චං දළ්භමුපට්ඨිතං.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සිබ්බි ලොකග්ගනායකො;
“එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “අහු කුපිලව්‍යා රම්මා, අපෙ, ඉහස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාහං ච්චන්තං සුත්වා, භියො චිත්තං පසාදියං;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දසපාරම්පුරියා.
15. නගරං අරුණචතී නාම, අරුණො නාම ඛත්තියො;
පභාවතී නාම ජනිකා, සිබ්බ්සාපි මහෙසිනො.
16. සත්තවස්සසහස්සානි , අගාරං අප්ඤ්ඤා සො වසි;
සුචන්දකො ගිරි වසභො [සුචන්දො ගිරිවහනො (සි.)], තයො පාසාදමුත්තමා.
17. චතුර්විසසහස්සානි, නාරියො සමලඬකතා;
සබ්බකාමා නාම නාරී, අතුලො නාම අනුජො.
18. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්ඛමී;
අට්ඨමාසං පධානචාරං, අවරී පුරිසුත්තමො.
19. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සන්නො, සිබ්බි ලොකග්ගනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, මීගදායෙ නරුත්තමො.
20. අභිභු සම්භවො වෙච, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බෙමඬකරො නාමුපට්ඨාකො, සිබ්බ්සාපි මහෙසිනො.
21. සබ්බො ව පදුමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, පුණ්ඩරිකොති වුව්චති.
22. සිරිවඩ්ඨො ව නන්දො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
චිත්තා වෙච සුගුත්තා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
23. උච්චත්තනෙන සො බුද්ධො, සත්තතිහත්ථමුග්ගතො;
කඤ්චනග්ගියසඬ්ඤාසො, ද්වත්තිංසවරලක්ඛණො.

24. තස්සාපි ඛ්‍යාමජ්ජහා කායා, දිවාරත්තිං නිරන්තරං;
දිසොදිසං නිච්ඡරන්ති, තිණියොජනසො පහා.
25. සත්තතිවස්සසහස්සානි, ආයු තස්ස මහෙසිනො;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
26. ධම්මමෙසං පවස්සෙත්වා, තෙමයිත්වා සදෙවකෙ;
බෙමන්තං පාපයිත්වාන, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
27. අනුඛ්‍යාඤ්ජනසම්පන්නං, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණං;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු ටිත්තා සබ්බසංඛාරා.
28. සිඛි මුනිවරො බුද්ධො, අස්සාරාමම්හි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ථූපවරො, තිණියොජනමුග්ගතොති.

සිඛිස්ස භගවතො වංසො වීසතිමො.

23. වෙස්සභුබුද්ධවංසො

1. තත්ථෙව මණ්ඩකප්පමිහි, අසමො අප්පටිපුග්ගලො;
වෙස්සභු නාම නාමෙන, ලොකෙ උප්පජ්ජි නායකො [සො ජිනො (සා. ක. ක.)].
2. ආදිත්තං වත රාගග්ගි, තණ්හානං විජිතං තදා;
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
3. ධම්මචක්කං පවත්තෙන්තෙ, වෙස්සභුලොකනායකෙ;
අසිතිකොට්ඨසහස්සානං, පට්මාභිසමයො අහු.
4. පක්කන්තෙ වාරිකං රට්ඨෙ, ලොකජෙට්ඨෙ නරාසහෙ;
සත්තතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. මහාදිට්ඨිං විනොදෙන්තො, පාටිහෙරං කරොති සො;
සමාගතා නරමරු, දසසහස්සි සදෙවකෙ.
6. මහාඅවිජරියං දිස්වා, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
දෙවා වෙව මනුස්සා ව, බුජ්ඣරෙ සට්ඨිකොට්ඨො.
7. සන්නිපාතා තයො ආසුං, වෙස්සභුස්ස මහෙසිනො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්නචිත්තාන තාදිනං.
8. අසිතිහික්ඛුසහස්සානං, පට්මො ආසි සමාගමො;
සත්තතිහික්ඛුසහස්සානං, දුතියො ආසි සමාගමො.
9. සට්ඨිහික්ඛුසහස්සානං, තතියො ආසි සමාගමො;
ජරාදිභයභීතානං, ඔරසානං මහෙසිනො.
10. අහං තෙන සමයෙන, සුදස්සනො නාම ඛත්තියො;
නිමන්තෙත්වා මහාවිරං, දානං දත්වා මහාරහං;
අන්නපානෙන වත්ථෙන, සසඬ්ඨං ජින පුජයිං.
11. තස්ස බුද්ධස්ස අසමස්ස, චක්කං වත්තිතමුත්තමං;
සුත්වාන පණිතං ධම්මං, පබ්බජ්ජමහිරොවයිං.
12. මහාදානං පවත්තෙත්වා, රත්තින්දිවමනන්දිනො;
පබ්බජ්ජං ගුණසම්පන්නං, පබ්බජිං ජිනසන්නිකෙ.
13. ආචාරගුණසම්පන්නො, වත්තසීලසමාහිනො;
සබ්බඤ්ඤානං ගවෙසන්තො, රමාමි ජිනසාසනෙ.
14. සද්ධාපිතිං උපගන්ත්වා, බුද්ධං වන්දාමි සත්ථරං;
පිති උප්පජ්ජති මය්හං, බොධියායෙව කාරණා.
15. අනිවත්තමානසං ඤත්වා, සම්බුද්ධො එතදබ්බි;
“එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
16. “අහු කපිඤ්ච්ඡා රම්මා, අප්පෙ ඉහෙස්සාමු සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාහිං විවිතිං සුත්වා, භියොං විතිතිං පිසාද්ධිං;
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
17. අනොමං නාම නගරං, සුප්පතීනො නාම ඛත්තියො;
මාතා යසවතී නාම, වෙස්සභුස්ස මහෙසිනො.
18. ඡ ව වස්සසහස්සානි, අගාරං අප්ඣ සො වසි;
රුචි සුරුචි රතිවඩ්ඨනො, තයො පාසාදමුත්තමා.
19. අනුනතිංසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඨකතා;
සුචිත්තා නාම සා නාරි, සුප්පබුද්ධො නාම අනුජො.
20. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, සිව්කායාභිනික්ඛමි;
ඡමාසං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
21. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්නො, වෙස්සභුලොකනායකො;
වත්ති චක්කං මහාවිරො, අරුණාරාමෙ නරුත්තමො.
22. සොණො ව උත්තරො වෙව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
උපසන්නො නාමුපට්ඨාකො, වෙස්සභුස්ස මහෙසිනො.
- 23.

24. රාමා [දාමා (සී.)] වෙව සමාලා ව, අහෙසුං අග්ගසාවිකා;
බොධි තස්ස භගවතො, මහාසාලොති වුච්චති.
25. සොත්ථිකො වෙව රම්හො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
ගොතමී සිරිමා වෙව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
26. සට්ඨිතනමුඛිබ්බො, හෙමයුපසමුපමො;
කායා නිච්ඡරති රස්මී, රත්තිංව පබ්බතෙ සිඛී.
27. සට්ඨිවස්සසහස්සානි, ආයු තස්ස මහෙසිනො;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
28. ධම්මං චිත්ථාරිකං කත්ථා, චිහජිත්ථා මහාජනං;
ධම්මනාවං යපෙත්ථාන, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
29. දස්සනෙය්‍යං සබ්බජනං, විහාරං ඉරියාපථං;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
30. වෙස්සභු ජිනවරො සත්ථා, බෙමාරාමමිහි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසී, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

වෙස්සභුස්ස භගවතො වංසො එකච්ඡතිමො.

24. කකුසන්ධබුද්ධවංසො

1. වෙස්සභුස්ස අපරෙත, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
කකුසන්ධො නාම නාමෙත, අප්පමෙයොයා දුරාසදො.
2. උග්ගාටෙත්වා සබ්බභවං, වරියාය පාරමිං ගතො;
සීහොව පඤ්ඡරං හෙත්වා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
3. ධම්මචක්කං පවත්තෙන්තෙ, කකුසන්ධෙ ලොකනායකෙ;
චත්තාරිසකොට්ඨහස්සානං, ධම්මාභිසමයො අහු.
4. අන්තලික්ඛමිහි ආකාසෙ, යමකං කත්වා විකුබ්බනං;
තිංසකොට්ඨහස්සානං, බොධෙසි දෙවමානුසෙ.
5. නරදෙවස්ස යක්ඛස්ස, චතුසච්චප්පකාසනෙ;
ධම්මාභිසමයො තස්ස, ගණනානො අසඬිඛියො.
6. කකුසන්ධස්ස භගවතො, එකො ආසි සමාගමො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
7. චත්තාරිසසභස්සානං, තදා ආසි සමාගමො;
දන්තභූමිමනුප්පත්තානං, ආසවාරිගණක්ඛයා.
8. අහං තෙන සමයෙන, බෙමො නාමාසි බත්තියො;
තථාගතෙ ජිනපුත්තෙ, දානං දත්වා අනප්පකං.
9. පත්තඤ්ච විවරං දත්වා, අඤ්ජනං මධුලට්ඨිකං;
ඉමෙන පත්ථිතං සබ්බං, පටියාදෙමි වරං වරං.
10. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, කකුසන්ධො විනායකො;
“ඉමමිහි හද්දකෙ කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
11. “අහු කපිලවහයා රුමිමානං පෙ... හෙස්සාම සුමුඛා ඉමං”.
12. තස්සාපි චචනං සුත්තවා, භියො චිත්තං පසාදයං;
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
13. නගරං බෙමාවතී නාම, බෙමො නාමාසහං තදා;
සබ්බඤ්ඤානං ගවෙසන්තො, පබ්බජිං තස්ස සන්තිකෙ.
14. බ්‍රාහ්මණො අග්ගිදත්තො ව, ආසි බුද්ධස්ස සො පිතා;
විසාඛා නාම ජනිකා, කකුසන්ධස්ස සත්ථුතො.
15. වසතෙ තත්ථ බෙමෙ පුරෙ, සම්බුද්ධස්ස මහාකුලං;
නරානං පවරං සෙට්ඨං, ජාතිමන්තං මහායසං.
16. චතුරස්සසභස්සානි, අගාරං අප්ඤ්ඤා සො වසි;
කාම -කාමචණ්ණ-කාමසුද්ධිනාමා **[සුවි සුරුවි රතිවද්ධනනාමකා (සි.)]**, තයො පාසාදමුත්තමා.
17. සමතිංසසභස්සානි, නාරියො සමලඬිකතා;
රොචිතී නාම සා නාරී, උත්තරො නාම අනුජො.
18. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, රථයානෙන නික්ඛමි;
අනුනඅට්ඨමාසානි, පධානං පදහි ජිනො.
19. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්තො, කකුසන්ධො විනායකො;
චත්ති චක්කං මහාවීරො, මීගදායෙ නරුත්තමො.
20. විධුරො ව සඤ්ජීවො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බුද්ධිජො නාමුපට්ඨාකො, කකුසන්ධස්ස සත්ථුතො.
21. සාමා ව වම්පානාමා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, සිරිසොති පවුච්චති.
22. අච්චුතො ව සුමනො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
නන්දා වෙව සුනන්දා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
23. චත්තාරිසරතනානි, අච්චුග්ගතො මහාමුනි;
කනකප්පහා නිවිජරති, සමන්තා දසයොජනං.

24. වත්තාලිසවස්සසහස්සානි, ආයු තස්ස මහෙසිනො;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
25. ධම්මාපණං පසාරෙත්වා, නරනාරීනං සදෙවකෙ;
නදිත්වා සිහනාදංව, නිබ්බූතො සො සසාවකො.
26. අට්ඨංගිභවනසම්පන්නො, අවිජ්ජිද්දානි නිරන්තරං;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු ඊත්තා සබ්බසංඛාරා.
27. කකුසන්ධො ජීනවරො, බෙමාරාමම්හි නිබ්බූතො;
තත්ථෙවස්ස ථූපවරො, ගාවුතං නහමුග්ගතොති.

කකුසන්ධස්ස භගවතො වංසො ද්වාවිසතිමො.

25. කොණාගමනබුද්ධවංසො

1. කකුසන්ධස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපදුත්තමො;
කොණාගමනො නාම ජිනො, ලොකජෙට්ඨො නරාසභො.
2. දසධම්මෙ පුරයිත්වාන, කන්තාරං සමතික්කම්;
පවාහිය මලං සබ්බං, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
3. ධම්මචක්කං පචත්තෙන්තෙ, කොණාගමනනායකෙ;
තිංසකොට්ඨසහස්සානං, පඨමාභිසමයො අහු.
4. පාටිභීරං කරොන්තෙ ව, පරවාදප්පමද්දනෙ;
විසතිකොට්ඨසහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. තතො විකුබ්බනං කත්වා, ජිනො දෙවපුරං ගතො;
වසතෙ තත්ථ සම්බුද්ධො, සිලාය පණ්ඩුකම්බලෙ.
6. පකරණෙ සත්ත දෙසෙන්තො, වස්සං වසති සො මුනි;
දසකොට්ඨසහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
7. තස්සාපි දෙවදෙවස්ස, එකො ආසි සමාගමො;
බිණ්ණසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
8. තිංසතික්ඛුසහස්සානං , තදා ආසි සමාගමො;
ඔසානමතික්කන්තානං, භිජ්ජිතානඤ්ච මච්චුයා.
9. අහං තෙන සමයෙන, පබ්බතො නාම ඛත්තියො;
මිත්තාමච්චෙහි සම්පන්නො, අනන්තබලවාහනො.
10. සම්බුද්ධදස්සනං ගන්ත්වා, සුත්වා ධම්මමනුත්තරං;
නිමන්තෙත්වා සජ්ජසඤ්ඤං, දානං දත්වා යදිච්ඡකං.
11. පට්ටුණ්ණං චිනපට්ටඤ්ච, කොසෙයාං කම්බලම්පි ව;
සොවණ්ණපාදුකඤ්චෙව, අදාසිං සත්ථුසාවකෙ.
12. සොපි මං බුද්ධො බ්‍යාකාසි, සඤ්ඤමජ්ඣෙ නිසිදිය;
“ඉමම්හි හද්දකෙ කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
13. “අහු කප්පිලව්හයා රුම්මානං පෙ... ඉහස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
තස්සාපි චචන්, සුත්වා, භියො චිත්තං පසාදයං;
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
15. සබ්බඤ්ඤානං ගවෙසන්තො, දානං දත්වා නරුත්තමෙ;
ඔහායාහං මහාරජ්ජං, පබ්බජිං ජිනසන්නිකෙ [තස්ස සන්නිකෙ (සි.)].
16. නගරං සොභවතී නාම, සොභො නාමාසි ඛත්තියො;
වසතෙ තත්ථ නගරෙ, සම්බුද්ධස්ස මහාකුලං.
17. බ්‍රාහ්මණො යඤ්ඤදත්තො ව, ආසි බුද්ධස්ස සො පිතා;
උත්තරා නාම ජනිකා, කොණාගමනස්ස සත්ථුනො.
18. තිණ්ණ වස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
තුසිතසන්තුසිතසන්තුට්ඨා, තයො පාසාදමුත්තමා.
19. අනුනසොළසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඝනා;
රුචිගත්තා නාම නාරී, සත්ථවාහො නාම අත්‍රපො.
20. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා, හත්ථියානෙන නික්ඛම්;
ඡමාසං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
21. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්නො, කොණාගමනනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, මීගදායෙ නරුත්තමො.
22. භියාසො උත්තරො නාම, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සොත්ථිජො නාමුපට්ඨාකො, කොණාගමනස්ස සත්ථුනො.
23. සමුද්දා උත්තරා වෙව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, උදුම්බරොති පච්චවති.

24. උග්ගො ව සොමදෙවො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
සිවලා වෙව සාමා ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
25. උච්චත්තනෙන සො බුද්ධො, තිංසහත්ථසමුග්ගතො;
උක්කාමුඛෙ යථා කම්බු, එවං රංසිහි මණ්ඩිතො.
26. තිංසවස්සසහස්සානි, ආයු බුද්ධස්ස තාවදෙ;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
27. ධම්මචේතිං සමුස්සෙත්වා, ධම්මදුස්සවිභූසිතං;
ධම්මපුප්ඵගුලං කත්වා, නිබ්බූතො සො සසාවකො.
28. මහාවිලාසො තස්ස ජනො, සිරිධම්මජ්ජකාසනො;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු රිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
29. කොණාගමනො සම්බුද්ධො, පබ්බතාරාමමිහි නිබ්බූතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසි, තෙසු තෙසු පදෙසතොති.

කොණාගමනස්ස භගවතො වංසො තෙව්සතිමො.

26. කස්සපබුද්ධවංසො

1. කොණාගමනස්ස අපරෙන, සම්බුද්ධො ද්විපද්වන්තමො;
කස්සපො නාම ගොත්තෙන, ධම්මරාජා පහඬිකරො.
2. සඤ්ජඩ්ඨිතං කුලමූලං, ඛණ්ඩන්තපානභොජනං;
දන්වාන යාවකෙ දානං, පූර්ණිත්වාන මානසං;
උසභොව ආලකං භෙත්වා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
3. ධම්මවක්කං පවත්තෙන්තෙ, කස්සපෙ ලොකනායකෙ;
විසකොට්ඨහස්සානං, පට්මාභිසමයො අහු.
4. චතුමාසං යදා බුද්ධො, ලොකෙ චරති වාරිකං;
දසකොට්ඨහස්සානං, දුතියාභිසමයො අහු.
5. යමකං විකුඬ්ඛනං කත්වා, ඤාණධාතුං පකිත්තයි;
පඤ්චකොට්ඨහස්සානං, තතියාභිසමයො අහු.
6. සුධම්මා දෙවපුරෙ රම්මෙ, තත්ථ ධම්මං පකිත්තයි;
තීණිකොට්ඨහස්සානං, දෙවානං බොධයි ජිනො.
7. නරදෙවස්ස යක්ඛස්ස, අපරෙ ධම්මදෙසනෙ;
එතෙසානං අභිසමයා, ගණනානො අසඬිඛියා.
8. තස්සාපි දෙවදෙවස්ස, එකො ආසි සමාගමො;
බිණ්ණාසවානං විමලානං, සන්තචිත්තාන තාදිනං.
9. විසභික්ඛුසහස්සානං, තදා ආසි සමාගමො;
අතික්කන්තභවන්තානං, හිරිසිලෙන තාදිනං.
10. අභං තදා මාණවකො, ජොතිපාලොති විස්සුතො;
අජ්ඣායකො මන්තධරො, තිණ්ණං වෙදාන පාරගු.
11. ලක්ඛණෙ ඉතිභාසෙ ව, සධම්මෙ පාරම් ගතො;
භූමන්තලික්ඛකුසලො, කතවිජ්ජො අනාවයො.
12. කස්සපස්ස භගවතො, සට්ඨකාරො නාමුපට්ඨාකො;
සගාරවො සප්පතිස්සො, නිබ්බුතො තතියෙ එලෙ.
13. ආදාය මං සට්ඨකාරො, උපගඤ්ඡි කස්සපං ජිනං;
තස්ස ධම්මං සුණිත්වාන, පබ්බජිං තස්ස සන්තිකෙ.
14. ආරද්ධවීරියො හුත්වා, චත්තාවත්තෙසු කොවිදො;
න ක්වචි පරිභායාමි, පූරෙසිං ජිනසාසනං.
15. යාවතා බුද්ධභණ්ණිකං, නවඬිගං ජිනසාසනං;
සබ්බං පරියාපුණිත්වාන, සොභයිං ජිනසාසනං.
16. මම අච්ඡරියං දිස්වා, සොපි බුද්ධො වියාකරි;
“ඉමම්හි භද්දකෙ කප්පෙ, අයං බුද්ධො භවිස්සති.
17. “අහු කපිලව්හයා රම්මා, නික්ඛමිත්වා තථාගතො;
පධානං පදහිත්වාන, කත්වා දුක්කරකාරිකං.
18. “අප්පාලරුක්ඛමූලෙ, නිසිදිත්වා තථාගතො;
තත්ථ පායාසං පග්ගස්භ, නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
19. “නෙරඤ්ජරාය තීරම්හි, පායාසං පරිභුඤ්ජිය;
පටියත්තවරමග්ගෙන, බොධිමූලමුපෙහිති.
20. “තතො පදක්ඛිණං කත්වා, බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො;
අපරාජිතට්ඨානම්හි [\[අපරාජිතනිසභට්ඨානෙ \(ක.\)\]](#), බොධිපල්ලඬිකමුත්තමෙ;
පල්ලඬිකෙන නිසිදිත්වා, බුජ්ඣස්සති මහායසො.
21. “ඉමස්ස ජනිකා මාතා, මායා නාම භවිස්සති;
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං භෙස්සති ගොතමො.
22. “අනාසවා චිත්තරාගා, සන්තචිත්තා සමාහිතා;

කොලිතො උපතිස්සො ව, අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා;

ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො, උපට්ඨිස්සතිමං ජිනං.

23. “බෙමා උප්පලවණ්ණො ව, අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා;
අනාසවා සන්තවිත්තා, චිත්තරාගා සමාහිතා;
බොධි තස්ස භගවතො, අස්සත්ථොති පවුච්චති.
24. “චිත්තො භත්ථාලවකො ව, අග්ගා හෙස්සන්තුවපට්ඨකා;
නන්දමාතා ව උත්තරා, අග්ගා හෙස්සන්තුවපට්ඨිකා”.
25. ඉදං සුත්ථාන වචනං, අස්සමස්ස මහෙසිනො;
ආමොදිතා නරමරු, බුද්ධබ්බං කිර අයං.
26. උක්කුට්ඨිසද්දා පචත්තන්ති, අප්ථොටෙන්ති භසන්ති ව;
කතඤ්ජලී නමස්සන්ති, දසසහස්සි සදෙවකා.
27. “යදිමස්ස ලොකනාඨස්ස, චිරජ්ඣිස්සාම සාසනං;
අනාගතම්හි අද්ධානෙ, හෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං.
28. “යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා, පටිතිත්ථං චිරජ්ඣිය;
හෙට්ඨා තිත්ථෙ ගහෙත්ථාන, උත්තරන්ති මහානදිං.
29. “ඵවමෙව මයං සබ්බෙ, යදි මුඤ්චාමිමං ජිනං;
අනාගතම්හි අද්ධානෙ, හෙස්සාම සම්මුඛා ඉමං”.
30. තස්සාපි වචනං සුත්ථා, භියොසා විත්තං පසාදයිං;
උත්තරිං වතමධිට්ඨාසිං, දසපාරමිපුරියා.
31. ඵවමහං සංසරිත්ථා, පරිවජ්ජෙන්තො අනාවරං;
දුක්කරඤ්ච කතං මය්හං, බොධියායෙව කාරණා.
32. නගරං ඛාරාණසි නාම, කිකි නාමාසි ඛත්තියො;
වසතෙ තත්ථ නගරෙ, සම්බුද්ධස්ස මහාකුලං.
33. බ්‍රාහ්මණො බ්‍රහ්මදත්තොව, ආසි බුද්ධස්ස සො පිතා;
ධනවතී නාම ජනිකා, කස්සපස්ස මහෙසිනො.
34. දුවෙ වස්සසහස්සානි, අගාරං අජ්ඣ සො වසි;
හංසො යසො සිරිනන්දො, තයො පාසාදමුත්තමා.
35. තිසොළසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඤකා;
සුනන්දා නාම සා නාරී, විජිතසෙනො නාම අනුජො.
36. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, පාසාදෙනාහිනික්ඛමි;
සත්තාහං පධානවාරං, අවරි පුරිසුත්තමො.
37. බ්‍රහ්මුනා යාවිතො සන්තො, කස්සපො ලොකනායකො;
වත්ති වක්කං මහාවීරො, මිගදායෙ නරුත්තමො.
38. තිස්සො ව භාරද්වජො ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
සබ්බමිත්තො නාමුපට්ඨාකො, කස්සපස්ස මහෙසිනො.
39. අනුළා උරුවෙළා ව, අහෙසුං අග්ගසාවකා;
බොධි තස්ස භගවතො, නිග්‍රොධොති පවුච්චති.
40. සුමඬ්ගලො සට්ඨකාරො ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා;
විචිතසෙනා හද්දා **[හදා (ක.)]** ව, අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
41. උච්චත්තනෙන සො බුද්ධො, විසතිරතනුග්ගතො;
විජ්ජුලට්ඨිව ආකාසෙ, වන්දොව ගහපුරිතො.
42. විසතිවස්සසහස්සානි, ආයු තස්ස මහෙසිනො;
තාවතා තිට්ඨමානො සො, තාරෙසි ජනතං බහුං.
43. ධම්මතළාකං මාපයිත්ථා, සීලං දත්ථා විලෙපනං;
ධම්මදුස්සං නිවාසෙත්ථා, ධම්මමාලං විහජ්ජිය.
44. ධම්මවිමලමාදාසං, යපයිත්ථා මහාජනෙ;

කෙවි නිබ්බානං පත්ථෙත්තා, පස්සන්තු මෙ අලඬිකරං.

45. සීලකඤ්චුකං දත්ථාන, ඤානකවචවම්මිතං;
ධම්මවම්මං පාරුපිත්ථා, දත්ථා සන්නාහමුත්තමං.
46. සතිඵලකං දත්ථාන, තිබ්බණ්ඩාණකුන්තිමං;
ධම්මබ්ග්ගවරං දත්ථා, සීලසංසග්ගමද්දනං.
47. තෙව්ඡ්ජාභුසනං දත්ථාන, ආවෙලං චතුරො ඵලෙ;
ඡලභිඤ්ඤාහරණං දත්ථා, ධම්මපුප්ඵපිලන්ධනං.
48. සද්ධම්මපණ්ඩරච්ඡත්තං, දත්ථා පාපනිවාරණං;
මාපයිත්ථාහයං පුප්ඵං, නිබ්බුතො සො සසාවකො.
49. ඵසො හි සම්මාසම්බුද්ධො, අප්පමෙයොයා දුරාසදො;
ඵසො හි ධම්මරතනො, ස්වාක්ඛාතො ඵහිපස්සිකො.
50. ඵසො හි සඬ්ඝරතනො, සුප්පට්ඨන්තො අනුත්තරො;
සබ්බං තමන්තරහිතං, නනු ටිත්තා සබ්බසඬ්ඛාරා.
51. මහාකස්සපො ඡිතො සත්ථා, සෙතඛ්ඤාමම්හි නිබ්බුතො;
තත්ථෙවස්ස ජිනථුපො, යොජනුබ්බෙධමුග්ගතොති.

කස්සපස්ස භගවතො වංසො චතුථිසතිමො.

27. ගෞතමබුද්ධවංසො

1. අභමෙතරහි සම්බුද්ධො **[බුද්ධො (සී.)]**, ගෞතමො සක්කාවඩ්ඪිනො;
පධානං පදහිත්වාන, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං.
2. බ්‍රහ්මුතා යාවිතො සත්තො, ධම්මවක්කං පවත්තයි;
අට්ඨාරසන්නං කොට්ඨං, පට්ඨාහිසමයො අහු.
3. තතො පරඤ්ච දෙසෙන්නෙ, නරදෙවසමාගමෙ;
ගණනාය න වත්තබ්බො, දුතියාහිසමයො අහු.
4. ඉධෙවාහං එතරහි, ඔවදිං මම අත්‍රජං;
ගණනාය න වත්තබ්බො, තතියාහිසමයො අහු.
5. එකොසි සන්නිපාතො මෙ, සාවකානං මහෙසිනං;
අඩ්ඨතෙළසසතානං, හික්ඛුනාසි සමාගමො.
6. විරොචමානො විමලො, හික්ඛුසඩ්ඨසස්ස මජ්ඣගො;
දදාමි පත්ථිතං සබ්බං, මණ්ඩ සබ්බකාමදො.
7. ඵලමාකඨ්ඨමානානං, භවච්ඡන්දජහෙසිනං;
චතුසච්චං පකාසෙමි, අනුකම්පාය පාණිනං.
8. දසවිසසහස්සානං, ධම්මාහිසමයො අහු;
එකද්වින්නං අහිසමයො, ගණනාතො අසඩ්ඨියො.
9. විත්ථාරිකං බාහුජඤ්ඤං, ඉද්ධං චිතං සුචුල්ලිතං;
ඉධ මය්හං සක්කාමුනිතො, සාසනං සුවිසොධිතං.
10. අනාසවා චිත්තරාගා, සන්නවිත්තා සමාහිතා;
හික්ඛුනෙකසතා සබ්බෙ, පට්ඨාරෙන්නි මං සදා.
11. ඉදානි යෙ එතරහි, ජහන්නි මානුසං භවං;
අප්පත්තමානසා සෙබා, තෙ හික්ඛු විඤ්ඤගරහිතා.
12. අරියඤ්ච සංථොමයන්නා, සදා ධම්මරතා ජනා;
බුජ්ඣස්සන්නි සතිමන්නො, සංසාරසරිතං ගතා.
13. නගරං කපිලවත්ථු මෙ, රාජා සුද්ධොදනො පිතා;
මය්හං ජනෙත්තිකා මාතා, මායාදෙවිති වුව්චිති.
14. එකුනතිංසවස්සානි, අගාරං අජ්ඣහං වසිං;
රම්මො සුරම්මො සුභකො, තයො පාසාදමුත්තමා.
15. වත්තාරීසසහස්සානි, නාරියො සමලඬ්ඨිකතා;
හද්දකඤ්චනා නාම නාරී, රාහුලො නාම අත්‍රජො.
16. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, අස්සයානෙන නික්ඛමිං;
ජබ්බස්සං පධානවාරං, අවරිං දුක්කරං අහං.
17. බාරාණසියං ඉසිපතනෙ, වක්කං පවත්තිතං මයා;
අහං ගෞතමසම්බුද්ධො, සරණං සබ්බපාණිනං.
18. කොලිතො උපතිස්සො ව, ද්වෙ හික්ඛු අග්ගසාවකා;
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො, සන්නිකාවචරො මම;

බෙමා උප්පලවණ්ණො ව, හික්ඛුනී අග්ගසාවකා.
19. විත්තො හත්ථාලවකො ව, අග්ගපට්ඨාකුපාසකා;
නන්දමාතා ව උත්තරා, අග්ගපට්ඨිකුපාසිකා.
20. අහං අස්සත්ථමුලමිහි, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං;
බ්‍රාහ්මජ්ජහා සදා මය්හං, සොළසහත්ථමුග්ගතා.
21. අප්පං වස්සසතං ආයු, ඉදානෙතරහි විජ්ජති;
තාවතා තිට්ඨමානොහං, තාරෙමි ජනනං බහුං.
22. යපයිත්වාන ධම්මුක්කං, පච්ඡිමං ජනබොධනං;

අහම්පි නවිරස්සෙව, සද්ධිං සාවකසඬ්ඝනො;
ඉධෙව පරිනිබ්බිස්සං, අග්ගී වාහාරසඬ්ඛයා.

23. තානි ව අතුලතෙජානි, ඉමානි ව දසබ්බානි [\[යසබ්බානි \(අට්ඨ.\)\]](#);
අයඤ්ච ගුණධාරණො දෙහො, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණවිචිත්තො.
24. දස දිසා පභාසෙත්වා, සතරංසීව ඡප්පභා;
සබ්බං තමන්තරභිස්සන්ති, නනු ඊත්තා සබ්බසඬ්ඛාරානි.

ගොතමස්ස භගවතො වංසො පඤ්චවිසතිමො.

28. බුද්ධපකිණි ණකකණ්ඩං

1. අපරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ, චතුරො ආසුං විනයයකා;
තණ්හඩ්ඛරො මෙධ්ඩ්ඛරො, අපොපි සරණඩ්ඛරො;
දීපඩ්ඛරො ච සම්බුද්ධො, එකකප්පමිති තෙ ජිනා.
2. දීපඩ්ඛරස්ස අපරෙන, කොණ්ඩඤ්ඤො නාම නායකො;
එකොච එකකප්පමිති, තාරෙසි ජනනං බහුං.
3. දීපඩ්ඛරස්ස භගවතො, කොණ්ඩඤ්ඤස්ස ච සත්ථුනො;
එතෙසං අන්තරා කප්පා, ගණනානො අසඩ්ඛියා.
4. කොණ්ඩඤ්ඤස්ස අපරෙන, මඩ්ගලො නාම නායකො;
තෙසමිපි අන්තරා කප්පා, ගණනානො අසඩ්ඛියා.
5. මඩ්ගලො ච සුමනො ච, රෙවතො සොහිතො මුනි;
තෙපි බුද්ධා එකකප්පෙ, චක්ඛුමන්තො පහඩ්ඛරා.
6. සොහිතස්ස අපරෙන, අනොමදස්සි මහායසො;
තෙසමිපි අන්තරා කප්පා, ගණනානො අසඩ්ඛියා.
7. අනොමදස්සි පදුමො, නාරදො වාපි නායකො;
තෙපි බුද්ධා එකකප්පෙ, තමන්තකාරකා මුනි.
8. නාරදස්ස අපරෙන, පදුමුත්තරො නාම නායකො;
එකකප්පමිති උප්පන්තො, තාරෙසි ජනනං බහුං.
9. නාරදස්ස භගවතො, පදුමුත්තරස්ස සත්ථුනො;
තෙසමිපි අන්තරා කප්පා, ගණනානො අසඩ්ඛියා.
10. කප්පසතසහස්සමිති, එකො ආසි මහාමුනි;
පදුමුත්තරො ලොකවිදු, ආහුතීනං පටිග්ගහො.
11. තිංසකප්පසහස්සමිති, දූවෙ ආසුං විනයයකා [ආසිංසු නායකා (සා. ක.)];
සුමෙධො ච සුජාතො ච, ඔරතො පදුමුත්තරා.
12. අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ, තයො ආසුං විනයයකා [ආසිංසු නායකා (සා. ක.)];
පියදස්සි අත්ථදස්සි, ධම්මදස්සි ච නායකා.
13. ඔරතො ච සුජාතස්ස, සම්බුද්ධා ද්විපදුත්තමා;
එකකප්පමිති තෙ බුද්ධා, ලොකෙ අප්පටිපුග්ගලා.
14. චතුත්තවුතීතො කප්පෙ, එකො ආසි මහාමුනි;
සිද්ධන්තො සො ලොකවිදු, සල්ලකත්තො අනුත්තරො.
15. ද්වෙනවුතෙ ඉතො කප්පෙ, දූවෙ ආසුං විනයයකා;
තිස්සො චුස්සො ච සම්බුද්ධා, අසමා අප්පටිපුග්ගලා.
16. එකනවුතීතො කප්පෙ, විපස්සි නාම නායකො;
සොපි බුද්ධො කාරුණිකො, සත්තෙ මොවෙසි බන්ධනා.
17. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ, දූවෙ ආසුං විනයයකා;
සිඛි ච වෙස්සහු වෙච, අසමා අප්පටිපුග්ගලා.
18. ඉමමිති හද්දකෙ කප්පෙ, තයො ආසුං විනයයකා;
කකුසන්ධො කොණාගමනො, කස්සපො වාපි නායකො.
19. අභමෙතරහි සම්බුද්ධො, මෙත්තෙය්‍යො වාපි හෙස්සති;
එතෙපිමෙ පඤ්ච බුද්ධා, ධීරා ලොකානුකම්පකා.
20. එතෙසං ධම්මරාජුනං, අඤ්ඤෙසංනෙකකොට්ඨනං;
ආචික්ඛිත්වාන තං මග්ගං, නිබ්බුතා තෙ සසාවකාති.

බුද්ධපකිණි ණකකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

29. ධාතුභාජනීයකථා

1. මහාගොතමො ජීනවරො, කුසිනාරම්භි නිබ්බුතො;
ධාතුචිත්ථාරිකං ආසී, තෙසු තෙසු පදෙසතො.
2. එකො අජාතසත්තුස්ස, එකො වෙසාලියා පුරෙ;
එකො කපිලවත්ථුස්මිං, එකො ච අල්ලකප්පකො.
3. එකො ච රාමගාමම්භි, එකො ච වෙය්දිපකො;
එකො පාවෙයාකෙ මල්ලෙ, එකො ච කොසිනාරකො.
4. කුම්භස්ස ථූපං කාරෙසී, බ්‍රාහ්මණො දොණ්ඩවිහයො;
අභිගාරථූපං කාරෙසුං, මොරියා තුට්ඨමානසා.
5. අට්ඨ සාරිරිකා ථූපා, නවමො කුම්භවෙනියො;
අභිගාරථූපො දසමො, තදායෙව පතිට්ඨිතො.
6. උණ්භිසං චතස්සො දායා, අක්ඛකා ද්වෙ ච ධාතුයො;
අසම්භින්නා ඉමා සත්ත, සෙසා භින්නාව ධාතුයො.
7. මහන්නා මුග්ගමන්නා ච [\[මුග්ගමාසාව \(ක.\)\]](#), මජ්ඣිමා භින්නතණ්ඩුලා;
බුද්දකා සාසපමන්නා ච, නානාවණ්ණා ච ධාතුයො.
8. මහන්නා සුවණ්ණවණ්ණා ච, මුත්තවණ්ණා ච මජ්ඣිමා;
බුද්දකා මකුලවණ්ණා ච, සොළසදොණමන්නිකා.
9. මහන්නා පඤ්ච නාළියො, නාළියො පඤ්ච මජ්ඣිමා;
බුද්දකා ඡ නාළී වෙව, එතා සබ්බාපි ධාතුයො.
10. උණ්භිසං සිහලෙ දීපෙ, බ්‍රහ්මලොකෙ ච වාමකං;
සිහලෙ දක්ඛිණක්ඛඤ්ච, සබ්බාපෙනා පතිට්ඨිතා.
11. එකා දායා නිදසපුරෙ, එකා නාගපුරෙ අහු;
එකා ගන්ධාරවිසයෙ, එකා කලිභිගරාජිනො.
12. චන්නාලිසසමා දන්නා, කෙසා ලොමා ච සබ්බසො;
දෙවා හරිංසු එකෙකං, චක්කවාළපරම්පරා.
13. චජීරායං භගවතො, පත්තො දණ්ඩඤ්ච වීචරං;
නිවාසනං කුලසරෙ, පච්චත්ථරණං කපිලවිහයෙ [\[සිලවිහයෙ \(සා.\)\]](#).
14. පාටලිපුත්තපුරම්භි, කරණං කායබන්ධනං;
චම්පායුදකසාටියං, උණ්ණලොමඤ්ච කොසලෙ.
15. කාසාවං බ්‍රහ්මලොකෙ ච, වෙය්නං නිදසෙ පුරෙ;
නිසීදනං අවන්තිසු, රට්ඨෙ [\[දෙවරට්ඨෙ \(සා.\)\]](#) අත්ථරණං තදා.
16. අරණී ච මිට්ඨියං, විදෙහෙ පරිසාවනං;
වාසි සුවිසරඤ්චාපි, ඉන්ද්‍රපත්ථපුරෙ තදා.
17. පරික්ඛාරා අවසෙසා, ජනපදෙ අපරන්තකෙ;
පරිභුත්තානි මුනිනා, අකංසු මනුජා තදා.
18. ධාතුචිත්ථාරිකං ආසී, ගොතමස්ස මහෙසිනො;
පාණිනං අනුකම්පාය, අහු පොරාණිකං තදානි.

ධාතුභාජනීයකථා නිට්ඨිතා.

බුද්ධචංසොනිට්ඨිතො.